

บทที่ 4

แหล่งใช้ไปของ เงินทุนของบริษัท เงินทุนและหรือหลักทรัพย์

เงินทุนที่หามาได้จากแหล่งต่าง ๆ ที่กล่าวแล้วในบทที่ 3 จะถูกใช้ไปใน 3 แหล่งด้วยกัน คือ

1. ใช้ไปเป็นเงินใหญ่ยืม
2. ใช้ไปเป็นเงินลงทุน
3. ใช้ไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์อื่น ๆ

เงินใหญ่ยืมเป็นแหล่งใช้ไปที่ใหญ่ที่สุดของบริษัท เงินทุนและบริษัท เงินทุนและหรือหลักทรัพย์ ซึ่งมีสัดส่วนเกินกว่า 80% ของแหล่งใช้ไปทั้งหมด ในขณะที่เงินลงทุนและสินทรัพย์อื่นไม่สู้จะมีความสำคัญนัก เนื่องจากบริษัทเหล่านี้มีธุรกิจหลักโดยการใหญ่ยืมเพื่อธุรกิจเงินทุนในรูปลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นที่แพร่หลายมากในปัจจุบัน และยังเป็นบริษัทที่มีชื่อเสียง สำหรับบริษัทหลักทรัพย์ เงินใหญ่ยืมได้ลดความสำคัญลงมาเหลือเพียง 54.7% ของแหล่งใช้ไปของเงินทุนทั้งหมด และเงินลงทุนก็ได้ทวีความสำคัญขึ้นเป็น 26.4% ส่วนสินทรัพย์อื่นมีเพียง 13.2% ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทหลักทรัพย์สามารถใหญ่เพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์เพียงอย่างเดียว จึงได้นำเงินทุนที่เหลือไปใช้ในการลงทุนในหุ้นต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิที่ 3 และตารางที่ 12

แผนภูมิที่ 3

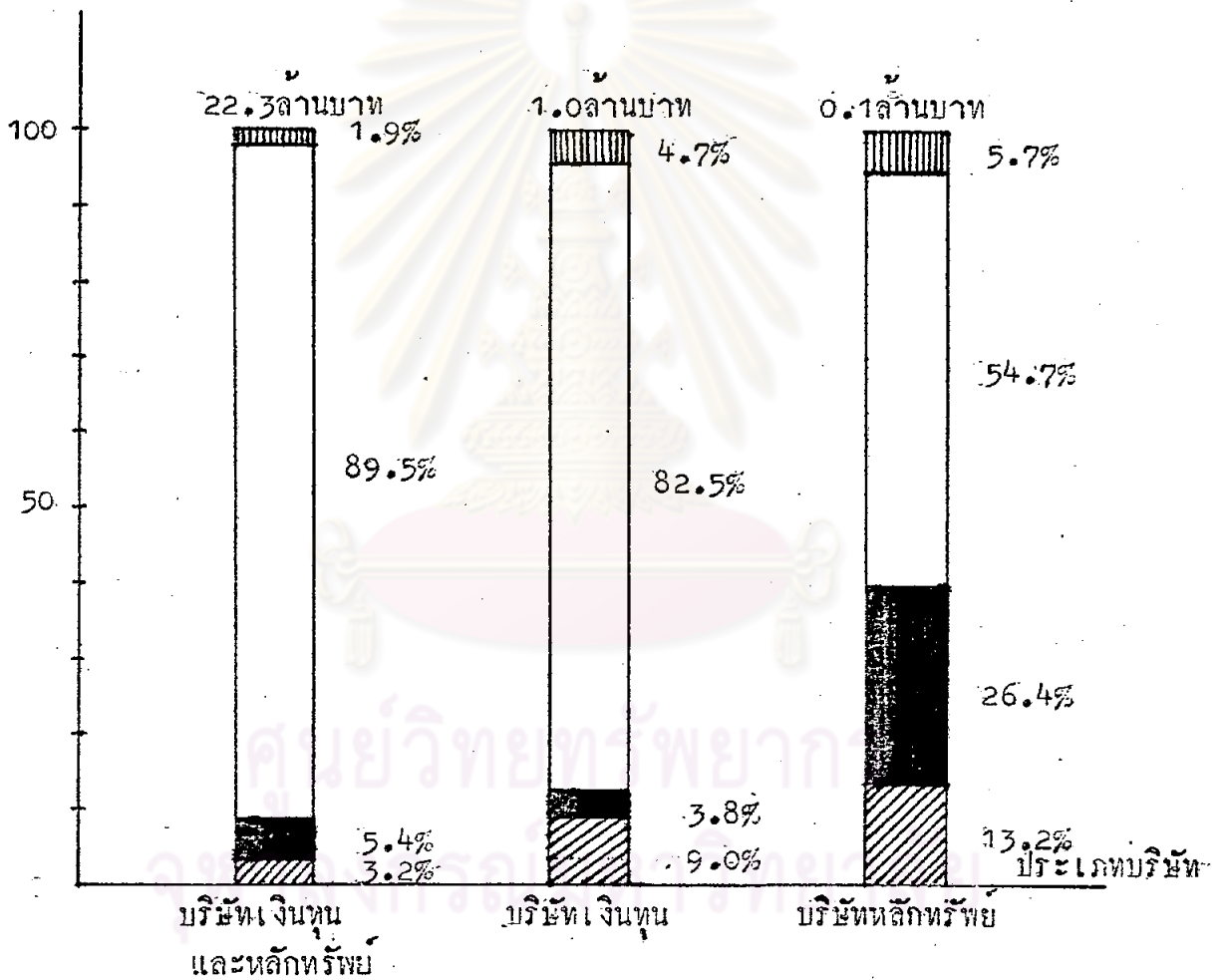
แหล่งใช้ไปของเงินทุนทั้งระบบของบริษัท เงินทุนและหลักทรัพย์

บริษัทเงินทุน และบริษัทหลักทรัพย์

ณ. วันสิ้นงวด เฉลี่ยของปี พ.ศ.2517-2519

แหล่งใช้ไปของเงินทุน

(ร้อยละ)

- เงินสดในมือ
- เงินให้กู้ยืม
- เงินลงทุน
- สินทรัพย์อื่น

ตารางที่ 12

แหล่งใช้จ่ายของเงินทุนทั้งระบบของบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

บริษัทเงินทุน และบริษัทหลักทรัพย์

ณ.วันสิ้นงวด ประจำปี พ.ศ. 2517-2519

	เงินสด ในมือ	การให้ กู้ยืม	เงินลง ทุน	สินทรัพย์ อื่น	รวมแหล่งใช้จ่ายของเงินทุน		จำนวน บริษัทที่ รวมยอด
	%	%	%	%			
<u>บริษัทเงินทุน</u>							
<u>และหลักทรัพย์</u>							
2517	2.1	90.1	3.5	4.3	100	17,186,763	73
2518	1.9	89.3	5.8	3.0	100	22,117,469	81
2519	1.8	89.5	6.1	2.6	100	26,585,319	83
เฉลี่ย	1.9	89.5	5.4	3.2	100	22,279,780	
<u>บริษัทเงินทุน</u>							
2517	4.6	85.8	4.6	5.0	100	558,726	11
2518	4.9	81.4	4.3	9.4	100	809,741	13
2519	4.4	82.0	4.0	9.6	100	1,253,087	16
เฉลี่ย	4.7	82.5	3.8	9.0	100	1,041,005	
<u>บริษัทหลักทรัพย์</u>							
2517	7.2	31.4	26.2	35.2	100	35,233	10
2518	8.2	60.9	12.6	18.3	100	97,173	15
2519	4.2	60.6	26.3	8.9	100	176,788	17
เฉลี่ย	5.7	54.7	26.4	13.2	100	119,219	

ที่มา : งบดุลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

จากแหล่งใช้ไปของเงินทุนข้างต้นสามารถแยกกล่าวในรายละเอียดได้ดังนี้

1. การใหญ่ขึ้น

เงินใหญ่ขึ้นเป็นแหล่งใช้ไปที่มีอัตราส่วนของการใช้เงินทุนสูงที่สุด คือ ประมาณ 80 - 90% ของแหล่งใช้ไปทั้งหมดสำหรับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์ และมากกว่า 50% สำหรับบริษัทหลักทรัพย์ ดังนั้น การบริหารเงินใหญ่ขึ้นจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการระดมเงินทุน เพราะเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้ที่สำคัญของบริษัท

แหล่งใช้ไปโดยการใหญ่ขึ้นสามารถแยกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 การใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจเงินทุนประกอบค้าย

- กิจกรรมเงินทุนเพื่อการพาณิชย์
- กิจกรรมเงินทุนเพื่อการพัฒนา
- กิจกรรมเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและบริ โภค
- กิจกรรมเงินทุนเพื่อการ เกษะ
- กิจกรรมเงินทุนอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.2 การใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะหมายถึงการใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์

บริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์จะประกอบกิจการใหญ่ขึ้นได้ เฉพาะประเภทกิจการที่แต่ละบริษัทได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง กล่าวคือ บริษัทเงินทุนจะต้องประกอบกิจการใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจเงินทุนเฉพาะประเภทที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น บริษัทหลักทรัพย์จะต้องประกอบกิจการใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์เท่านั้น ในขณะที่บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์สามารถประกอบกิจการใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ควบคู่กันไป ประเภทที่แต่ละบริษัทได้รับอนุญาต

1.1 การใหญ่ืมเพื่อธุรกิจเงินทุน

การใหญ่ืมเพื่อธุรกิจเงินทุนเป็นที่นิยมกระทำกันมากในระบบบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ซึ่งมีจำนวนถึง 99.8% ของเงินกู้ยืมรวมในปี 2519 และมีถึง 89.1% ในปี 2522¹ การใหญ่ืมเพื่อธุรกิจเงินทุนนี้มีการกระทำออกมาใน 6 ลักษณะ ค่ายกันดังนี้ คือ

- 1.1.1 การใหญ่ืมระยะสั้น
- 1.1.2 การซื้อลดตั๋วเงินและบัญชีลูกหนี้
- 1.1.3 การใหญ่ืมโดยใช้สินค้าคงคลังค้ำประกัน Field Warehousing
- 1.1.4 การใหญ่ืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระ
- 1.1.5 การใหญ่ืมเพื่อการทะเลาะ
- 1.1.6 การใหญ่ืมระยะยาว

1.1.1 การใหญ่ืมระยะสั้น (Short-Term Lending)

การใหญ่ืมระยะสั้นเป็นการใหญ่ืมโดยตรงแก่บุคคลและนิติบุคคลประเภทหนึ่งซึ่งเข้าลักษณะของการใหญ่ืมเพื่อการพาณิชย์ การใหญ่ืมชนิดนี้จะพบในบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ทุกขนาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดกลาง

ลักษณะทั่วไปของการใหญ่ืมระยะสั้น คือ

- (1) ระยะเวลาของการกู้ยืมจะไม่เกิน 1 ปี อาจเป็นแบบเมื่อวางตาม 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือ 1 ปี ก็ได้ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของผูู้ยืมและผูู้ยืมใหญ่
- (2) ส่วนใหญุ่มักจะเป็นการกู้ยืมเพื่อเป็นทุนหมุนเวียน (Working

¹สถิติจากธนาคารแห่งประเทศไทย

Capital) ของกิจการต่าง ๆ เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ สถาบันการเงิน ฯลฯ แต่ในบางกรณีบางบริษัทอาจยินยอมให้กู้แก่บุคคลทั่ว ๆ ไป ซึ่งเรียกกันว่า สินเชื่อบุคคลธรรมดา (Personal Loan)

(3) จะมีตัวสัญญาใช้เงินซึ่งระบุว่าผู้ยืมยอมจะคืนเงินแก่ผู้ใหญ่เมื่อครบกำหนดเป็นหลักฐานแสดงการกู้ยืม ตัวสัญญาใช้เงินส่วนใหญ่มักออกโดยบริษัทที่ใหญ่แล้วใหญ่ผู้เซ็นรับสภาพหนี้ แต่ในบางกรณี เช่นการให้กู้ยืมแก่ธุรกิจใหญ่ ๆ ที่มีชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด บริษัทเบอร์ยัคเกอร์ จำกัด ฯลฯ ผู้กู้มักจะเป็นผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินเอง อย่างไรก็ตามในบางกรณีอาจมีการใช้สัญญาการกู้ยืมเป็นหลักฐานแสดงการกู้ยืมแทน เช่น ในกรณีที่เป็นการกู้แบบสินเชื่อบุคคลธรรมดา

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยของการให้กู้ยืมระยะสั้นจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น เศรษฐกิจของผู้ ระยะเวลาดการกู้ยืม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้และผู้ใหญ่ นโยบายของบริษัทที่ใหญ่ ฯลฯ ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยที่ใหญ่แก่บริษัทหนึ่งอาจแตกต่างกันกับอีกบริษัทหนึ่งทั้ง ๆ ที่เศรษฐกิจของผู้และระยะเวลาการกู้ยืมเหมือนกันได้ ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างผู้และผู้ใหญ่ หรือนโยบายของผู้ใหญ่แตกต่างกันไป เช่น บริษัท ก. อาจกู้ได้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าบริษัท ข. ถ้าบริษัท ก. เป็นบริษัทในเครือของผู้ใหญ่ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวจะไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด เช่น ตกประมาณ 11 - 14% ในระยะก่อนปี 2523 ในปัจจุบันนี้จะไม่เกิน 20% ต่อปี

หลักในการพิจารณาการให้กู้ยืมระยะสั้น

บริษัทที่ใหญ่จะใหญ่ผู้และผู้หรือไม่นั้น จะพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

(1) เศรษฐกิจของผู้กู้ ในการพิจารณาเศรษฐกิจของผู้กู้จะพิจารณาถึงฐานะทางการเงิน และสมรรถภาพในการหากำไรจากงบการเงินของผู้กู้ เพื่อความมี

สภาพคล่องและมีความสามารถในการชำระหนี้เพียงใด พิจารณาถึงข้อเสียดังกล่าวของบริษัทย่อย และผู้ถือหุ้น และความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร ฯลฯ

(2) แนวโน้มของอุตสาหกรรมที่ผู้ลงทุนประกอบการอยู่ โดยคำว่า สิ้นค้า
ของผู้ลงทุนอยู่ในอุตสาหกรรมใด และอุตสาหกรรมนั้นจะมีแนวโน้มในอนาคตที่ดีหรือไม่ ส่วน
ของตลาดของผู้ลงทุนมากน้อยเพียงใด มีคู่แข่งมากหรือไม่ *

(3) การค้าประกันการกู้ยืม เนื่องจากการกู้ยืมระยะสั้นส่วนใหญ่มักมีการ
ค้าประกันด้วยบุคคลและนิติบุคคล ดังนั้น ผู้ใหญ่จะต้องพิจารณาถึงความเชื่อถือได้ของผู้ค้า
ประกัน ในกรณีที่มีการค้าประกันด้วยหลักทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน โรงงาน หนี้ในบริษัทต่าง ๆ
 ฯลฯ ก็จะต้องพิจารณาหลักทรัพย์ค้ำประกันนั้นคุ้มกับความเสียดังกล่าวหรือไม่

(4) อัตราดอกเบี้ย ผู้ใหญ่มักจะพิจารณาว่าอัตราดอกเบี้ยที่จะได้รับจะ
คุ้มกับความเสียดังกล่าวหรือไม่ กล่าวคือ หากพิจารณาของผู้ลงทุนมีความเสี่ยงสูง อัตรา
ดอกเบี้ยมักจะสูงไปด้วย แต่ตามความเสี่ยงต่ำ อัตราดอกเบี้ยก็จะต่ำลงด้วยเช่นกัน

1.1.2 การซื้อลดตั๋วเงินและมีผู้ถือหุ้น

เป็นการใหญ่ในระยะสั้นประเภทหนึ่งซึ่งเข้าลักษณะของการใหญ่เพื่อ
การพาณิชย์ การซื้อลดตั๋วเงินและมีผู้ถือหุ้นในปัจจุบันนี้พอจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะด้วยกันคือ

1.1.2.1 การซื้อลดบัญชีผู้ถือหุ้น

1.1.2.2 การซื้อลดเช็ค

1.1.2.3 การซื้อลดตั๋วเงินรับ

ในการซื้อลดทั้ง 3 แบบข้างต้น การซื้อลดเช็คเป็นวิธีที่นิยมทั่วกันอย่างแพร่หลายในบริษัท
เงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ในประเทศไทย เนื่องจากมีอัตราดอกเบี้ยสูง สำหรับ
การซื้อลดบัญชีผู้ถือหุ้นและตั๋วเงินรับนั้น ยังไม่เป็นที่นิยมกันในประเทศไทย (ซึ่งแตกต่างกับใน
ต่างประเทศ) ก็ยังมีบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดใหญ่บางบริษัทที่มีการซื้อลดตั๋วเงินรับ

เป็นธุรกิจย่อยของกิจการ เช่น บริษัทค้าหลักทรัพย์และลงทุน จำกัด

1.1.2.1 การซื้อค้ำบัญชีลูกหนี้ (Accounts Receivable Financing)

หมายถึง การรับซื้อค้ำบัญชีลูกหนี้การค้า (ลูกหนี้การค้า หมายถึง ลูกหนี้ที่เกิดจากการค้าปกติของผู้) โดยที่ผู้ใหญ่จะไ้รับผลตอบแทนเป็นส่วนลดและค่าบริการ ในการเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ของผู้

ลักษณะทั่วไปของการซื้อค้ำบัญชีลูกหนี้

ผู้ใช้บริการการซื้อค้ำบัญชีลูกหนี้ส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้ผลิตสินค้า (Manufacturers) หรือผู้ขายส่ง (Wholesalers) ที่มีลูกหนี้เป็นจำนวนมาก

การซื้อค้ำบัญชีลูกหนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้ที่มีลูกหนี้มาก ๆ ต้องการเงินสดไปใช้ในกิจการก็จะนำเอกสารต่าง ๆ ซึ่งแสดงว่าลูกหนี้ของตนได้ซื้อและรับสินค้าไว้เรียบร้อยแล้ว เช่น ใบเสร็จรับเงินของวันที่ดวงหน้า ใบสั่งซื้อ ใบส่งของ ใบกำกับสินค้า เป็นต้น มาขายลดให้แก่บริษัทที่รับซื้อโดยให้บริษัทหักส่วนลดและค่าบริการในการเรียกเก็บหนี้แทนผู้ใด ซึ่งก็เท่ากับว่าลูกหนี้ของผู้ได้เปลี่ยนเป็นลูกหนี้ของบริษัทที่รับซื้อแทน เมื่อครบกำหนด บริษัทก็จะเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ ในกรณีที่ไม่สามารถเก็บเงินได้ บริษัทอาจเรียกร้องให้ผู้ชำระหนี้ได้ ขึ้นอยู่กับข้อตกลง

อัตราส่วนลดและค่าบริการ

เนื่องจากการซื้อค้ำบัญชีลูกหนี้ยังไม่เป็นที่นิยมในประเทศไทย ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะทราบว่อัตราส่วนลดและค่าบริการควรเป็นเท่าใด อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนลดนี้ไม่ควรเกินอัตราดอกเบี้ยที่กฎหมายกำหนด ๒๐%

หลักในการพิจารณาให้สินเชื่อด้วยการซื้อค้ำบัญชีลูกหนี้

บริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนจะพิจารณาว่าจะให้ผู้ที่ต้องการใช้บริการการซื้อค้ำบัญชีลูกหนี้หรือไม่นั้น จะพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

- เกร็ดคิดของผู้ซื้อ ที่พิจารณาเช่นเดียวกับการใหญ่มีระยะสั้น
- อัตราส่วนลดและค่าบริการในการติดตามหนี้ว่าคุ้มกับความเสียหายของบริษัทหรือไม่
- คุณภาพของผู้ซื้อ เพื่อความมั่นใจผู้ซื้อที่นำมาขายลคนั้นเป็นผู้ซื้อที่แท้หรือไม่ ติดตามยากหรือง่าย
- การค้าประกัน ส่วนใหญ่จะเป็นการค้าประกันด้วยบุคคล แต่ในบางกรณีอาจค้าประกันด้วยหลักทรัพย์ หรือไม่มีการค้าประกันก็ได้

1.1.2.2 การซื้อลดเช็ค (Cheque Discounting)

เป็นการใหญ่มีระยะสั้นชนิดหนึ่งซึ่งคัดแปลงมาจากการซื้อลดบัญชีลูกหนี้ เนื่องจากธุรกิจในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นแบบครอบครัวและอยู่ในมือของชาวจีนซึ่งนิยมจ่ายเช็คล่วงหน้า (Post-dated Cheque) ในการซื้อขายสินค้า และยังไม่มีการบันทึกการซื้อขายและลูกหนี้อย่างมีหลักการ ไม่สามารถนำเอาบัญชีลูกหนี้มาขายลคได้ จึงนำเช็คล่วงหน้าของลูกหนี้มาขายลคแทน ดังนั้น ธุรกิจการรับซื้อลดเช็คจึงเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ผู้ทำหน้าที่รับซื้อลดเช็คจึงมีทั้งบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลธรรมดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ทุกขนาด

ลักษณะทั่วไปของการรับซื้อลดเช็ค

การรับซื้อลดเช็คจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ประกอบการค้าซึ่งได้รับเช็คล่วงหน้าจากการชำระหนี้มา ๆ ต้องการเงินสดเพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการ ก็ให้นำเช็คล่วงหน้ามาขายลคให้แก่บริษัทที่รับซื้อ โดยที่บริษัทจะหักส่วนลดและค่าบริการในการเรียกเก็บเงินตามเช็ค (ในกรณีที่เป็นเช็คทางจังหวัด) จากจำนวนเงินหน้าเช็ค แล้วจ่ายเช็คของบริษัทลงวันที่รับซื้อลดเช็คให้แก่ผู้ผู้นำเช็คล่วงหน้ามาขายลค เมื่อเช็คครบกำหนดชำระเงิน บริษัทก็จะนำเช็คนั้นเข้าธนาคารเพื่อเรียกเก็บเงินตามเช็ค ถ้าไม่สามารถเรียกเก็บได้บริษัทก็จะเรียกเก็บเงินจากผู้ผู้นำเช็คมาขายลคแทน ดังนั้นลักษณะและหลักเกณฑ์สำคัญที่บริษัทควรคำนึงถึงก็คือ

(1) เช็คที่จะรับซื้อควรเป็นเช็คการค้า (เช็คการค้า¹ หมายถึง เช็คที่เกิดขึ้นจากการซื้อขายสินค้าและบริการ และได้ชำระหนี้ด้วยเช็ค แต่เป็นเช็คลงวันที่ล่วงหน้าตามประเพณีการค้าในท้องถิ่น) ซึ่งก็เท่ากับเป็นการรับซื้อลคบัญชีลูกหนี้¹ นั้นเอง แต่ก็มีบางบริษัทยินยอมรับซื้อลคเช็คส่วนตัวของตัวเองและของบุคคลอื่นซึ่งส่งจ่ายใหญ่ แต่มีใ้เป็นการส่งจ่ายอันเนื่องมาจากการค้าปกติ เช่น เช็คแชร် อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องระวังเกี่ยวกับเช็คที่รับซื้อลคก็คือ ไม่ควรเป็นเช็คที่ไม่มีเงินจริง แต่เปิดบัญชีขึ้นเพื่อนำเช็คนั้นมาขายลค

(2) ผู้กู้มักกู้เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนของกิจการ

(3) วงเงินของการรับซื้อลคเช็ค ควรมีการกำหนดว่าจะรับซื้อลคเช็คจากบริษัทหนึ่ง ๆ ภายในวงเงินเท่าใด และวงเงินนั้นมีอายุเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่มักจะไม่เกิน 1 ปี เมื่อครบกำหนดจึงคอยต่อสัญญาใหม่ ในการกำหนดวงเงิน บริษัทจะพิจารณาถึงวงเงินสินเชื่อที่ผู้ขอกู้ควรจะได้ เปรียบเทียบกับวงเงินสินเชื่อต่าง ๆ ที่ได้รับอยู่แล้ว ถ้าววงเงินสินเชื่อที่ผู้กู้ได้รับอยู่แล้วใกล้เคียงหรือเกินกว่าวงเงินสินเชื่อที่ควรจะได้ บริษัทก็ไม่ควรให้กู้ เพราะผู้กู้อาจนำเงินไปใช้เพื่อการอื่นที่มีใ้ใช้เป็นทุนหมุนเวียนของบริษัท แต่บางบริษัทอาจยอมให้กู้ถ้าเห็นว่าผู้กู้เป็นบริษัทที่ดีมากพอ และไม่สนใจถึงวัตถุประสงค์ในการกู้สำหรับวงเงินสินเชื่อที่ผู้ขอกู้ควรจะได้ นั้น จะหาได้จากสูตรที่ว่า

$$\text{วงเงินเครดิต} = \text{Average Purchase Volume} \times \left(\text{Inventory Turnover} + \text{Receivable Turnover} - \text{Payable Turnover} \right)$$

¹นายฉิน คิวไห้ศาล " Cheque Discounting" บรรยายในการอบรมวิชาการ เงินทุนและหลักทรัพย์ประจำปี 2521 จัดโดยสมาคมไทยเงินทุนและหลักทรัพย์ ณ ห้องประชุม ธนาคารไทยพญ จำกัด, 17 สิงหาคม 2521

(4) การกำหนดจำนวนเงินค่าสุดท้ายจะนำเช็คมาขายสดแต่ละครั้ง บริษัทจะกำหนดเท่าใดก็ได้ หรือจะไม่กำหนดเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละบริษัท

 (5) เช็คล่วงหน้าที่นำมาขายสดนั้น ต้องไม่ใช่เช็คสั่งจ่ายเฉพาะบัญชี (Account Payee Only Cheque) ควรเป็นเช็คขีดคร่อมธรรมดา (Cross Cheque) เนื่องจากเช็คสั่งจ่ายเฉพาะบัญชีนั้นสามารถนำเอาบัญชีของผู้มีชื่อหน้าเช็คเท่านั้น

(6) เช็คล่วงหน้าที่นำมาขายสดทุกใบต้อง ใหญ่ เป็นสลักหลังเพื่อใหญ่รับภาระหนี้ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกเก็บเงินตามเช็คได้

(7) เช็คล่วงหน้าที่นำมาขายสด ควรเป็นเช็คลงวันที่ล่วงหน้า ไม่เกิน 90 วัน และไม่ควรเป็นเช็คล่วงหน้าที่สิ้นเกินไป เช่น 2 วัน 7 วัน

(8) มีสัญญาซื้อขายเช็ค เป็นเอกสารแสดงความเห็นสินค้า สัญญาบางส่วนเรียกว่า สัญญาชักชวนลดเช็ค สัญญาซื้อขายตัวเงิน ฯลฯ ในกรณีที่มีการลำประกันก็จะมีสัญญาค่าประกันอีกอย่างหนึ่ง

อัตราส่วนลดและค่าบริการในการเรียกเก็บเงินตามเช็ค

อัตราส่วนลดที่บริษัทคิดจากผู้นำเช็คมาขายต้องไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดคือไม่เกิน 20% ต่อปี

สำหรับค่าบริการในการเรียกเก็บเงินตามเช็คนั้น ผู้ที่จะต้องเสียในกรณีที่เช็คที่นำมาขายสดเป็นเช็คต่างจังหวัด ซึ่งจะเท่ากับค่าธรรมเนียมในการเรียกเก็บเงินตามเช็คของธนาคาร คือ ประมาณ 1.125% ของเงินหน้าเช็ค แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 5 บาท สำหรับการเรียกเก็บแต่ละครั้ง นอกจากนี้แล้ว ผู้ยังต้องเสียอัตราส่วนลดสำหรับจำนวนวันในการเรียกเก็บเงินตามเช็คด้วย โดยทั่วไปบริษัทจะบวกจำนวนวันในการเรียกเก็บเงินตามเช็ค 15 วัน เข้าเป็นระยะเวลาในการกู้ ตัวอย่างเช่น ถ้าเช็คลงวันที่ล่วงหน้า 30 วัน จำนวนวันที่คิดส่วนลดจะ = $30 + 15 = 45$ วัน

หลักในการพิจารณาการให้สินเชื่อทางการเงิน

ในการพิจารณาว่าจะให้สินเชื่อแก่ผู้ขอสินเชื่อทางการเงินหรือไม่ นั้น บริษัทจะแบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 ตอน คือ

(1) เมื่อผู้ขอสินเชื่อมาขอเบิกวงเงินสินเชื่อเงินกู้กับบริษัท บริษัทจะพิจารณาดังปัจจัยต่าง ๆ ถ้าเห็นว่าสมควรให้กู้ก็จะกำหนดวงเงิน เงินไรต่าง ๆ และทำสัญญาสินเชื่อและสัญญาค้ำประกัน (ถ้ามี) ขึ้น ปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้พิจารณามี 4 ประการ คือ

- ก. เกรดเครดิตของผู้พิจารณา เช่น เกี่ยวกับการกู้ยืมระยะสั้น
- ข. แนวโน้มของอุตสาหกรรมที่ผู้ขอสินเชื่อประกอบการอยู่ พิจารณา เช่น เกี่ยวกับการกู้ยืมระยะสั้น
- ค. การค้ำประกันการกู้ นอกจากการให้ของผู้ขอสินเชื่อหลักหลังเช็คเป็นมูลค่าประกันเช็คแต่ละใบที่นำมาขายลดแล้ว บริษัทมักนิยมให้มีการทำสัญญาค้ำประกัน (Guaranty Letter) ไว้เมื่อมาขอเบิกวงเงินขายลดเช็ค (บางกรณีอาจไม่มีการค้ำประกันก็ได้) การค้ำประกันที่นิยมกันมี 2 แบบ คือ ค้ำประกันโดยบุคคล (Personal Guaranty) และค้ำประกันโดยสินทรัพย์ (Secured by Assets) ซึ่งอาจเป็นที่ดิน เครื่องจักร หลักทรัพย์ รถยนต์ หรือเงินฝากประจำของผู้ขอที่ฝากไว้กับบริษัท

ในการค้ำประกันนั้นบริษัทอาจให้ผู้ขอสินเชื่อทำการค้ำประกันเพียงอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างพร้อมกันได้ก็ได้ ในกรณีที่บริษัทไม่รู้จักผู้ขอสินเชื่อ บริษัทมักจะให้มีการค้ำประกันด้วยสินทรัพย์แล้วกำหนดวงเงินให้ตามมูลค่าของสินทรัพย์ที่ประเมินโดยบริษัทเอง ซึ่งจะขึ้นอยู่กับชนิดของสินทรัพย์ ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13

เปอร์เซ็นต์ของวงเงินการขายลดเชื่อกอสินทรัพย์ที่นำมาค้าประกัน

ชนิดของสินทรัพย์	วงเงินขายลดเชื่อกอสินทรัพย์ค้าประกัน
ที่ดิน	50 - 70% ของราคาประเมิน
เงินฝากประจำ	100% ของเงินฝากประจำ
เครื่องจักรจดทะเบียน	50 - 60% ของราคาประเมิน
หลักทรัพย์	
- หุ้นที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	50 - 70% ของราคาตลาดของหุ้น
- หุ้นที่ไม่จดทะเบียน	ราคาที่ตราไว้ของหุ้น
รถยนต์	50% ของราคาประเมิน

ที่มา : การสำรวจบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ 12 แห่ง เมื่อ พ.ศ. 2521

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ง. ลักษณะของผู้ชอกู เนื่องจากการซื้อเช็คเป็นที่นิยมกันในหมู่ธุรกิจแบบคนจีน ซึ่งไม่สามารถทางการเงินที่แสดงฐานะที่แท้จริงของกิจการได้ ดังนั้น ลักษณะผู้ชอกู ตลอดจนชื่อเสียงและโทงวเฮงของผู้ชอกูจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพิจารณา

(2) เมื่อผู้ชอกูนำเช็คมาขายลดแต่ละครั้ง บริษัทจะพิจารณาดัง

ก. ภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้นว่าดีคั่งหรือไม่ ถ้าภาวะไม่ดีอาจไม่รับซื้อเช็คได้

ข. ภาวะเศรษฐกิจเฉพาะตัวผู้ชอกูในขณะนั้นว่า ผู้ชอกูมีเครดิตหรือไม่ ถ้าไม่ดีก็อาจไม่ใหญ่ได้

ค. สภาพเช็ค ว่าเป็นเช็คการค้าจริงหรือไม่ (ในกรณีที่รับซื้อลดเฉพาะเช็คการค้า) ถ้าเป็นไปไควควรเช็คเครดิตของผู้ออกเช็คด้วย

1.1.2.3 การซื้อลดตั๋วเงินรับ (Re-discounted Notes Receivable)

หมายถึง การที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์รับซื้อลดตั๋วเงินโดยไควคาส่วนลดเป็นผลตอบแทน ตั๋วเงินในที่นี้จะไม่รวมถึงเช็ค (Cheque) อาจเป็นตั๋วแลกเงิน หรือตราสารพาณิชย์อื่น ๆ ทั้งที่ธนาคารรับรองและไม่รับรอง แต่ตั๋วเงินดังกล่าวจะต้องเป็นตั๋วเงินที่สามารถโอนกันได้โดยการสลักหลัง การซื้อลดตั๋วเงินรับนี้จะมีทำกันเฉพาะในบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ที่มีขนาดใหญ่ ๆ เท่านั้น

ลักษณะทั่วไปของการใหญ่ขึ้นโดยการซื้อลดตั๋วเงินรับ

วิธีการซื้อลดตั๋วเงินรับก็เช่นเดียวกับการซื้อลดเช็ค คือ ผู้ชอกูจะนำตั๋วเงินที่ยังไม่ครบกำหนดชำระเงิน (ซึ่งผู้ชอกูอาจได้มาจากลูกหนี้เขียนสั่งชำระเงินแก่ผู้ชอกูหรือตามคำสั่งของผู้ชอกู หรือได้มาจากการโอนสลักหลังก็ตาม) มาขายลดให้แก่บริษัท

บริษัทก็จะออกเช็คโดยหักส่วนลดไว้ เมื่อครบกำหนดก็จะนำตัวเงินนั้นไปขึ้นเงินกับลูกค้า (ที่ปรากฏชื่อในตัวเงิน) ในบางกรณี บริษัทอาจนำตัวเงินนั้นไปขายต่อแก่ผู้ต้องการก็ได้

อัตราส่วนลด

อัตราส่วนลดที่เกิดจากผู้นำตัวเงินมาขายลดนั้นมักจะไม่เกินอัตราคอกเบี้ยที่กฎหมายกำหนด

หลักในการพิจารณาการรับซื้อลดตัวเงินรับ

โดยปกติตัวเงินที่บริษัทยอมรับซื้อมักเป็นตัวเงินที่ออกโดยบริษัทใหญ่ ๆ เช่น บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด บริษัทเบอร์ดีเย็กเกอร์ จำกัด บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดใหญ่ต่าง ๆ ดังนั้น ในการพิจารณาซื้อลดตัวเงิน บริษัทมักจะพิจารณาถึงความมั่นคงของผู้ออกตัวเงินและอัตราส่วนลดว่าคุ้มกันหรือไม่ มากกว่าจะพิจารณาถึงเครดิตของผู้ที่นำมาขายลด

1.1.3 การใหญ่ขึ้นโดยใช้สินค้าคงคลังค้ำประกัน

เป็นการใหญ่ขึ้นระยะสั้นอีกแบบหนึ่งซึ่งจัดอยู่ในลักษณะธุรกิจเงินทุนเพื่อการพาณิชย์อีกประเภทหนึ่ง การใหญ่ขึ้นประเภทนี้มีลักษณะสำคัญ คือผู้กู้จะต้องนำสินค้าคงคลังมาเป็นหลักหลักทรัพย์ค้ำประกันการใหญ่ขึ้นแบบนี้ยังไม่เป็นที่นิยมกันในกลุ่มบริษัทเงินทุน และ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ เนื่องจากขาดความชำนาญ

ลักษณะทั่วไปของการใหญ่ขึ้นโดยใช้สินค้าคงคลังค้ำประกัน แบ่งได้เป็น

3 ประเภท¹ คือ

¹ดร. มัญญา ตันตยวรงค์ การเงินธุรกิจ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) , หน้า 224 - 226

(1) การให้กู้ยืมโดยใช้สินค้าค้ำประกันแบบ Blanket

Inventory Lien เป็นลักษณะซึ่งผู้ซอกู้แจ้งบริษัทว่าจะนำสินค้าจำนวนหนึ่งมาค้ำประกันโดยระบุในสัญญากู้ยืมโดยชัดเจนแต่ผู้ซอกู้ยังคงเป็นผู้รักษาและครอบครองสินค้านั้นอยู่ จึงมีอิสระในการนำสินค้าออกขายตามที่ตนเห็นสมควร เมื่อขายสินค้าได้แล้วจึงนำเงินมาชำระบริษัท จะเห็นว่าการกู้ยืมในลักษณะนี้ บริษัทจะมีความเสี่ยงมากเพราะไม่ส่วนรู้เห็นในการเคลื่อนย้ายหรือได้ขายสินค้าเลย

(2) การให้กู้ยืมโดยใช้สินค้าค้ำประกันแบบ Trust Receipts

เป็นลักษณะ ซึ่งมีเงื่อนไขที่จะคุ้มครองบริษัทมากขึ้น กล่าวคือผู้ซอกู้จะเป็นผู้รักษาและครอบครองสินค้าที่นำมาค้ำประกันในนามของ บริษัท การเคลื่อนย้ายสินค้าดังกล่าวจะต้องกระทำในนามของ บริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ต้องขอความเห็นชอบจากบริษัทเสียก่อนที่จะมีการดำเนินงานดังกล่าว ดังนั้นการขายสินค้าจึงตกเป็นของบริษัททั้งหมด โดยปกติมักมีการระบุไว้ในสัญญาว่า การชำระค่าสินค้านั้นให้ผู้ซอกู้เช็คส่งจ่ายในนามบริษัท โดยตรงเมื่อบริษัทได้รับเงิน ก็จะคืนเงินที่เหลือจากการหักกันและดอกเบี้ยให้แก่ผู้ซอกู้

(3) การให้กู้ยืมโดยใช้ Field Warehousing เป็นลักษณะ

การนำสินค้ามาเข้าค้ำประกัน ที่เพิ่มความคุ้มครองแก่บริษัทที่ใหญ่มากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ซอกู้จะต้องนำสินค้าดังกล่าวมาเก็บไว้ที่คลังสินค้าซึ่งผู้ซอกู้และผู้ใหญ่เห็นชอบ (อาจเป็นคลังสินค้าของบริษัทผู้ใหญ่เอง แต่ปกติมักเป็นคลังสินค้าซึ่งเช่าจากผู้

ให้บริการคลังสินค้าซึ่งบริษัทผู้ให้เช่า) โดยที่คลังสินค้าจะออกใบประทวนสินค้าให้แก่บริษัทที่เช่าและเมื่อมีลูกค้าซื้อสินค้า ผู้ให้เช่าจะนำเงินไปถอนสินค้ากับบริษัทที่เช่าแล้วบริษัทที่เช่าก็จะทำหนังสือให้ไปถอนสินค้าจากคลังสินค้าเท่าจำนวนที่ไปถอน

ในการให้เช่าแบบนี้ บริษัทจะให้เช่าประมาณ 60 - 70% ของราคาสินค้าคลังซึ่งประเมินโดยบริษัท

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยของการให้เช่าเพื่อสินค้าคลังนั้น มักไม่เกินอัตราดอกเบี้ยที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากมีสินค้าเป็นการค้ำประกันการกู้โดยที่ผู้กู้จะต้องชำระดอกเบี้ยทุก ๆ เดือนตามจำนวนเงินที่กู้ไป

หลักในการพิจารณาการให้สินเชื่อ

1. พิจารณาถึงเครดิตของผู้กู้ เช่น เกี่ยวกับการกู้ยืมระยะสั้น
2. พิจารณาถึงลักษณะและคุณสมบัติของสินค้าว่าเป็นสินค้าที่สามารถขายได้ในเวลาที่กำหนดหรือไม่ และเป็นสินค้าที่ตลาดต้องการหรือไม่ เพราะถ้าสินค้าที่นำมาเป็นหลักประกันไม่เป็นที่ต้องการของตลาด หรือเป็นสินค้าที่เสื่อมสภาพได้ง่าย ความเสี่ยงในการให้กู้ยืมย่อมมีมาก

3. พิจารณาถึงคู่แข่งชั้นและแนวโน้มทางตลาด

1.1.4 การให้เช่าเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระ

เป็นการให้สินเชื่อเพื่อการจำหน่ายและบริโภค ซึ่งมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว ส่วนใหญ่จะเป็นการให้สินเชื่อสำหรับสินค้าประเภทคงทนถาวร ตัวอย่างเช่น รถยนต์

เครื่องจักร เครื่องยนต์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ ลักษณะสำคัญของการใหญ่ยืมชนิดนี้คือ ผู้ยืมจะกู้เงินจากบริษัทที่ประกอบธุรกิจ เงินทุนเพื่อนำไปซื้อสินค้า โดยที่กรรมสิทธิ์ในสินค้าจะเป็นของบริษัท หลังจากผู้ยืมได้ถอน เงินต้นและดอกเบี้ยแล้วจึงโอนกรรมสิทธิ์กลับคืนไปให้ผู้ยืม การให้สินเชื่อแบบเช่าซื้อผ่อนชำระนี้สามารถแยกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การให้สินเชื่อแก่ผู้ใช้สินค้าและผู้ขายสินค้า

1.1.4.1 การใหญ่ยืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้สินค้า (Hire Purchase Financing to End Users)

เป็นการใหญ่ยืมที่มีระยะยาว (เกิน 1 ปี) โดยที่ผู้ใช้สินค้าประเภทถาวรที่ต้องการกู้ยืมแบบเช่าซื้อผ่อนชำระก็จะติดต่อมายังบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนที่ให้ บริการทางค่านนี้โดยตรง หรืออาจติดต่อผ่านผู้ขายสินค้าก็ได้ เพื่อให้บริษัทจ่ายเงินค่าสินค้า แทนเฉพาะส่วนที่นอกเหนือจากเงินค่านซึ่งผู้ใช้จำเป็นต้องออกเอง แล้วผู้ใช้จึงค่อยผ่อนชำระ เงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ ในภายหลัง ระหว่างที่กำลังผ่อนนั้นกรรมสิทธิ์ในสินค้าจะเป็นของบริษัท แต่ตัวของสินค้าจะอยู่ที่ผู้ใช้สินค้า เมื่อผู้ใช้ผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยครบก็จะได้กรรมสิทธิ์ในสินค้านั้น

การใหญ่ยืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้สินค้านั้น เป็นบริการที่แพร่หลายมากในปัจจุบัน เพราะสามารถนำรายได้จำนวนมากมาสู่ผู้ประกอบการ ดังนั้นบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดกลางจึงมักประกอบธุรกิจทางค่านนี้

ชนิดของการใหญ่ยืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้สินค้า

การใหญ่ยืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้สินค้าของบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนในปัจจุบันนี้จะออกมาใน 2 รูปแบบ คือ

(1) Hire Purchase Financing to End Users without

Recourse หมายถึง การให้บริการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้โดยที่ไม่มีการค้ำประกันจาก ผู้ขาย ซึ่งมักใช้ในกรณีที่ผู้ผ่อนส่งอยู่ในกรุงเทพฯและจังหวัดใกล้เคียง ในกรณีที่บริษัทโคโลคคา จากการแนะนำของผู้ขาย ผู้ขายมักไต่ถามนายหน้าเป็นผลตอบแทน

(2) **Hire Purchase Financing to End Users with**

Recourse หมายถึง การให้บริการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้โดยที่ผู้ขายสินค้าจะเป็นผู้ค้ำประกันอีกต่อหนึ่งนอกเหนือจากการค้ำประกันของบุคคลอื่น ๆ การให้บริการแบบนี้จะเกิดขึ้นได้ใน 2 ลักษณะ คือ

- ผู้ใช้ขอผ่อนส่งกับผู้ขาย แต่เนื่องจากผู้ขายไม่มีเงินทุนเพียงพอ จึงมาติดต่อกับบริษัทที่ให้บริการทางการเงินเพื่อผลัดภาระการรับ ผ่อนส่งให้แก่บริษัทโดยที่ผู้ขายทำหน้าที่เป็นผู้ค้ำประกัน และเป็น ผู้รับภาระในการติดตามหนี้สิน เมื่อไม่สามารถติดตามหนี้ได้ ผู้ขายจะต้องเป็นผู้ชำระหนี้แทน ในกรณีนี้ผู้ขายจะไต่ถามคอบแทน จากบริษัทประมาณ 1 - 2% ของยอดหนี้ที่ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในการติดตามหนี้และเป็นผลกำไรของบริษัท นอกจากนี้แล้ว บริษัทยังไต่ถามนายหน้าและผู้ขายที่หาผู้ผ่อนส่งมาให้ด้วย วิธีนี้ มักใช้ในกรณีที่ผู้ผ่อนส่งอยู่ต่างจังหวัด ซึ่งยากต่อการติดตามหนี้ ของบริษัท

- ผู้ใช้ติดต่อขอจากบริษัทโดยติดต่อกับผู้ขายโดยที่บริษัทจะเป็น ผู้ติดตามหนี้เอง แต่เนื่องจากบริษัทไม่คุ้นเคยกับผู้ใช้จึงให้ผู้ ขายทำหน้าที่เป็นผู้ค้ำประกัน โดยผู้ขายจะไต่ถามคอบแทนเป็น คานายหน้าในการหาลูกค้าให้แก่บริษัท วิธีนี้มักใช้ในกรณีที่ผู้ ผ่อนส่งอยู่ในกรุงเทพฯหรือจังหวัดใกล้เคียง หรือในกรณีที่บริษัทมี หน่วยงานติดตามหนี้สินในต่างจังหวัด

ลักษณะทั่วไปของการให้กู้ยืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้สินค้า

(1) ผู้ใช้สินค้าจะต้องเป็นผู้อย่างจ่ายเงินค่างานเอง โดยที่บริษัทจะจ่ายค่าสินค้าส่วนที่เหลือแก่ผู้ขายแทน จำนวนเงินค่างานนี้จะแตกต่างกันไปสำหรับสินค้าแต่ละชนิด เช่น

- รถยนต์ใหม่ ต้องการเงินค่างานประมาณ 25 - 35% ของราคารถ
- รถเก่าที่มีอายุใช้งานไม่เกิน 4 ปี และเป็นรถที่สามารถขายได้คล่องและเป็นที่ยอมรับกันดี เช่น รถโตโยต้า รถเบนซ์ รถมีเอม คัมบิว ฯลฯ ต้องการเงินค่างานประมาณ 40 - 45% ของราคารถซึ่งประเมินโดยบริษัท (บางแห่งรับรถเก่าที่มีอายุใช้งานไม่เกิน 5 ปี)
- สินค้าตัวอื่น ๆ ซึ่งเป็นสินค้าใหม่ เช่น รถจักรยานยนต์ ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ ฯลฯ ต้องการเงินค่างานประมาณ 10 - 20% แล้วแต่วัตถุประสงค์ของสินค้า เช่น ต้องการเงินค่างานประมาณ 20% สำหรับรถจักรยานยนต์ และต้องการเงินค่างานประมาณ 10% สำหรับสินค้าตัวอื่น ๆ

(2) บริษัทจะให้กู้ยืมเท่ากับราคาสินค้าหักด้วยเงินค่างาน

(3) ระยะเวลาของการกู้ยืมชนิดนี้มักจะไม่เกิน 1 ปี แต่จะไม่เกิน 3 ปี ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้า เช่น

- รถยนต์ใหม่ประมาณ 24 - 36 เดือน บางแห่งอาจให้สั้นกว่า 24 เดือน ก็ได้
- รถยนต์เก่าประมาณ 13 - 24 เดือน บางแห่งให้ถึง 30 เดือน
- สินค้าตัวอื่น ๆ ประมาณ 12 - 24 เดือน

(4) การผ่อนชำระ ผู้ใช้สินค้าจะต้องผ่อนชำระเงินคืนและดอกเบี้ยแก่บริษัทเป็นงวด ๆ ตามที่ตกลงกันไว้ เช่น ถ้าสินค้านั้นราคา 200,000 บาท ผู้ใช้ชำระเงินค่างวด 30% ซึ่งเท่ากับ 60,000 บาท บริษัทจะจ่ายเงินแทนผู้ใช้ 140,000 บาท โดยคิดอัตราดอกเบี้ย 12% ต่อปี ถ้าผู้ใช้ผ่อนชำระ 30 เดือน จะต้องเสียดอกเบี้ย = $140,000 \times 12/100 \times 30/12 = 42,000$ บาท ดังนั้น ผู้ใช้จะต้องผ่อนชำระในแต่ละเดือน = $(140,000 + 42,000)/30$ ซึ่ง = 6,066.67 บาท เป็นเวลา 30 เดือน

(5) จะต้องมีการทำสัญญาเช่าซื้อและสัญญาค้ำประกัน การค้ำประกันการกู้ยืมแบบนี้มักจะเป็นการค้ำประกันด้วยบุคคล คือ ค้ำด้วยผู้ชายสินค้าและบุคคลอื่นอีกคนหนึ่ง ในกรณีที่เป็นการให้บริการเช่าซื้อแก่ผู้ใช้โดยไม่มีการค้าประกันจากผู้ชาย ผู้ใช้มักจะมีผู้ค้ำประกันอื่น 2 คน (บางแห่งอาจมีเพียง 1 คน ก็ได้)

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยของการกู้ยืมชนิดนี้เป็นอัตราดอกเบี้ยตามวิธีการคิดแบบอัตราเสถียร (Flat Rate) ซึ่งการคิดอัตราดอกเบี้ยแบบนี้จะทำให้บริษัทได้เปรียบผู้ เนื่องจากผู้ใช้สินค้าของผ่อนชำระเงินคืนและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ ไป ทำให้เงินตนลดลงเรื่อย ๆ แต่บริษัทคิดดอกเบี้ยจากผู้จากเงินตนครั้งแรก

อัตราดอกเบี้ยของการกู้ยืมชนิดนี้จะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้า เช่น เป็นรถยนต์ใหม่ ในช่วงระยะเวลาก่อนปี 2523 อัตราดอกเบี้ยจกตกลงประมาณ 12 - 15% และในช่วงปี 2523 จะตกประมาณ 13.5% - 18% ตัวอย่างเช่น

	ก่อนปี 2523	ปี 2523
รถยนต์ใหม่	12 - 13.5 %	13.5 - 16 %
รถยนต์เก่า	15 %	18 %

หลักในการพิจารณาให้กู้ยืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้สินค้า

บริษัทจะพิจารณาดังสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ คือ

(1) ฐานะของผู้ใช้สินค้า โดยดูจาก Application Form ซึ่งผู้ใช้จะต้องกรอกเมื่อมาขอกู้ ใน Application Form จะบอกถึงประวัติต่าง ๆ ของผู้ใช้ว่ามีรายได้เท่าใด หน้าที่ใด ใ้บริการธนาคารใด ฯลฯ เมื่อทราบประวัติคร่าว ๆ แล้วบริษัทก็จะเช็คเครดิตของผู้ใช้ว่าเชื่อถือได้เพียงใด

(2) ผู้ค้ำประกัน เนื่องจากบริษัทไม่สามารถรู้จักผู้ใช้สินค้าได้ดีเพียงพอ จึงมักให้มีผู้ค้ำประกันอีกรายนอกเหนือจากผู้ขาย (ในกรณี Hire Purchase to End Users without Recourse จะไม่มีผู้ขายเป็นผู้ค้ำประกัน) เพื่อลดความเสี่ยงของบริษัท ในกรณีที่ผู้ใช้สินค้าไม่สามารถชำระหนี้ได้ จะคิดติดตามหนี้คืนจากผู้ค้ำประกัน ถ้าเป็นไปได้บริษัทควรจะเช็คเครดิตของผู้ค้ำประกันคววว่าเชื่อถือได้เพียงใด

(3) ชนิดของสินค้า ว่าเป็นสินค้าที่ซื้อขายคล่องเพียงใด สมควรให้บริการเช่าซื้อผ่อนชำระหรือไม่ พร้อมทั้งพิจารณาดังจำนวนเงินที่จะให้กู้ ระยะเวลาขนส่ง อัตราดอกเบี้ยสำหรับสินค้าแต่ละชนิด

(4) ต้องให้มีการประกันภัยสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ โดยให้ผู้ใช้เป็นผู้จ่ายค่าเบี้ยประกันและบริษัทเป็นผู้รับผลประโยชน์จากประกันนั้น

1.1.4.2 การให้กู้ยืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ขายสินค้า (Hire Purchase Financing to Dealers)

เป็นการให้กู้ยืมระยะสั้น โดยที่ผู้ขายสินค้านั้นต้องการเงินทุนไปใช้ในกิจการ ก็จะมาขอกู้จากบริษัทที่ให้บริการ โดยมอบกรรมสิทธิ์ในสินค้าให้แก่บริษัทและจะไถ่ถอนเงินต้นและดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่ตกลงกันได้

บริษัทที่ให้บริการเช่าซื้อรถยนต์แก่ผู้ขายสินค้าส่วนใหญ่ มักเป็นบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ เช่น บริษัทหลักทรัพย์และลงทุน จำกัด บริษัทพาณิชย์ จำกัด ฯลฯ การให้สินเชื่อชนิดนี้นิยมทำกันใน 2 ลักษณะ คือ

(1) Floor Plan Financing

ส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมที่ให้แก่ผู้ขายรถยนต์ใหม่ วิธีการของการกู้ยืมชนิดนี้คือ เมื่อผู้ขายรถยนต์ต้องการซื้อรถยนต์จากผู้ผลิตหรือเอเยนต์เพื่อขายต่อเป็นจำนวนหลาย ๆ คัน แต่ไม่มีเงินทุนเพียงพอเนื่องจากการซื้อรถยนต์ส่วนใหญ่ต้องซื้อเป็นเงินสดก็จะติดต่อกับบริษัทเพื่อขอเงินมาซื้อรถ เมื่อได้รับเงินกู้แล้วก็จะไปซื้อรถมาขาย พร้อมทั้งให้ผู้ผลิตหรือเอเยนต์ส่งใบแจ้งจำหน่ายรถยนต์ (เอกสารซึ่งจะนำไปจดทะเบียนรถให้แก่ลูกค้า) ตรงไปยังบริษัทที่ใหญ่ เมื่อผู้ขายรถยนต์สามารถขายรถได้ก็จะนำเงินไปไถ่ถอนใบแจ้งจำหน่ายจากบริษัทที่ใหญ่เพื่อนำมาไถ่ลูกค้าที่ซื้อรถนำไปจดทะเบียนรถต่อไป

ลักษณะทั่วไปของ Floor Plan Financing

(1) มีการกำหนดวงเงินที่จะให้ผู้ขายกู้ยืมได้ ซึ่งจะเป็นเท่าใดก็ได้แล้วแต่ข้อตกลง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเครดิตของผู้ขายรถยนต์ อัตราดอกเบี้ย ยอดขายของผู้ขายรถยนต์ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดอายุของวงเงินด้วย ส่วนใหญ่มักไม่เกิน 3 เดือน แล้วจึงต่อสัญญาครั้งใหม่เมื่อครบกำหนด

(2) มีการทำสัญญากู้ยืม โดยที่ในสัญญาจะกำหนดวงเงิน อายุ วงเงิน อัตราดอกเบี้ย เงื่อนไขต่าง ๆ อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการทำสัญญาค้ำประกัน และสัญญาซึ่งครอบคลุมถึงผู้ผลิตหรือเอเยนต์ในการที่จะต้องส่งใบแจ้งจำหน่ายรถยนต์แก่บริษัท การค้ำประกันในกรณีนี้มักจะเป็นการค้ำประกันด้วยสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน หลักทรัพย์ เงินฝากประจำไว้กับบริษัท เงินฝากประจำธนาคาร ฯลฯ

(3) กรรมสิทธิ์ในรถยนต์จะเป็นของบริษัท โดยที่บริษัทจะยึดใบแจ้งจำหน่ายไว้ แต่ตัวรถจะอยู่ที่ผู้ขาย

(4) บริษัทมักจะใหญ่กว่ารายชดประมาณ 60 - 70% ของราคาทรัพย์สินที่ซื้อจากผู้ผลิตหรือเอเยนต์ในแต่ละครั้ง และจะคงไม่เกินวงเงินกู้ยืมที่ตกลงกันไว้ในสัญญา

อัตราดอกเบี้ย

การคิดดอกเบี้ยสำหรับการเช่าซื้อแบบ Floor Plan Financing นี้ จะคิดอัตราดอกเบี้ยแบบอัตราคิดลดตามจำนวนเงินกู้ยืม (Effective Rate) เช่นเดียวกับการกู้ยืมแบบระยะสั้น และจะมีการกำหนดแน่นอนลงไปในการทำสัญญาแต่ละครั้ง โดยที่ผู้ขายจะคงชำระดอกเบี้ยทุก ๆ เดือน อัตราดอกเบี้ยในกรณีนี้จะคงประมาณ 12-13% ต่อปี สำหรับการกู้ในช่วงระยะเวลาก่อนปี 2523 และได้เพิ่มสูงขึ้นในปี 2523 เนื่องจากต้นทุนเงินทุนที่สูงขึ้น แต่จะไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

การพิจารณาให้สินเชื่อแก่ผู้ขายแบบ Floor Plan Financing

ในการที่จะพิจารณาจะให้ผู้ขายรายใดรายใดแบบ Floor Plan Financing หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาดัง

- (1) ชนิดและยี่ห้อของรถยนต์ที่ขายว่าเป็นที่นิยมของตลาดหรือไม่
- (2) เครดิตของผู้ขาย โดยดูจากงบการเงิน ชื่อเสียงของกิจการ และผู้เป็นเจ้าของ แต่เนื่องจากผู้ขายรายชดส่วนใหญ่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนเล็ก ๆ ซึ่งไม่มีการแสดงฐานะการเงินที่แท้จริงในงบการเงิน ดังนั้น จึงต้องดูจากงบการเงินโดยประมาณ ซึ่งทางบริษัทจัดทำขึ้นเองจากการสอบถามถึงยอดขาย ค่าใช้จ่าย กำไร สิ้นทรัพย์ ลูกหนี้ เจ้าหนี้ จากผู้ขายรายชด พร้อมทั้งเช็คฐานะการเงินของผู้ขายจากบุคคลภายนอก เช่น จากธนาคารของผู้ขาย จากผู้ประกันผู้ขาย

- (3) การค้ำประกัน โดยพิจารณาดังสินทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันว่าคุ้มกับความเสียหายหรือไม่

จะเห็นได้ว่า การใหญ่แบบ Floor Plan Financing มีความ
 เลี้ยงมาก เพราะตัวสินค้าอยู่กับผู้ แต่ตราคอกเบี้ยก็ยังต่ำกว่ากรณีในข้อ ก. และยังเป็น
 พินัยเหมือนกันในบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์หลายแห่ง ทั้งนี้ เพราะบริษัทเหล่านั้นต้องการให้
 ผู้ชรายุทธของการขอชำระมาขอสงกับคน จึงใช้ Floor Plan Financing เป็นวิธี
 การแข่งขันวิธีหนึ่ง เนื่องจากผู้ชรายุทธคนมักจะต้องสัญญากับบริษัทที่ใหญ่กว่า ถ้ามีลูกค้าใด
 ต้องการใช้บริการขอชำระก็ให้นำมาขอสงกับบริษัท

(2) Block Discounted Financing

ส่วนใหญ่มักจะใหญ่กับบริษัทที่ให้บริการเข้าซื้อขอชำระ รถยนต์
 รถจักรยานยนต์ ซึ่งอาจเป็นผู้ขายสินค้านั้น บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ หรือ
 บริษัทอื่น ๆ ก็ได้ วิธีการของ Block Discounted Financing คือ เมื่อบริษัทที่ให้บริการ
 ทางด้านขอชำระไม่มีเงินทุนเพียงพอ ก็จะมาขอสงกับบริษัทที่ให้บริการ Block Discounted
 Financing โดยเอาทะเบียนรถของลูกคามาประกันการสง แล้วบริษัทที่ออกก็จะต้องขอ
 ชำระเป็นงวด ๆ ตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อรถคันใดขอชำระจนครบ บริษัทที่ใหญ่ก็จะโอน
 ทะเบียนรถใหญ่ให้ทันที บริษัทที่ให้บริการทางด้านนี้มักได้แก่ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาด
 ใหญ่และค่อนข้างใหญ่ ซึ่งมีการให้บริการการเข้าซื้อขอชำระแก่ผู้ซื้อสินค้าอยู่แล้ว เช่น
 บริษัททวชนกิจ จำกัด เป็นต้น

ลักษณะทั่วไปของ Block Discounted Financing

(1) จำนวนเงินใหญ่ โดยทั่วไปบริษัทที่ใหญ่จะใหญ่เพียงบางส่วน
 ของมูลค่าลูกหนี้เท่านั้น เช่น ใหญ่ประมาณ 60 - 70% สำหรับลูกหนี้รายใหม่ 40 - 50%
 สำหรับลูกหนี้รถเก่า

(2) กอนกำหนดจำนวนเงินที่จะใหญ่ จะมีการแบ่งแยกกลุ่มของ
 ลูกหนี้รถออกเป็นกลุ่ม ๆ เสียก่อนตามอายุใช้งานของรถที่ไ้ไปแล้ว เช่น แบ่งเป็นกลุ่มรถ
 เก่า กลุ่มรถใหม่ แล้วจึงประเมินมูลค่าของลูกหนี้แต่ละกลุ่ม

(3) ทะเบียนรถจะเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทที่ใหญ่

(4) ระยะเวลาการกู้จะขึ้นอยู่กับระยะเวลาผ่อนชำระของลูกหนี้
ซึ่งจะตกประมาณ 1.5 - 3 ปี

(5) การผ่อนชำระเงินกู้ บริษัทที่ขอกู้จะต้องผ่อนชำระเงินกู้เป็นงวด ๆ ตามที่ตกลงกันไว้ โดยที่บริษัทที่ใหญ่จะพิจารณาจากกระแสเงินสดเข้า (Cash In-flow) ของลูกหนี้ทั้งหมดว่าจะมีเงินเข้ามาเท่าใด เมื่อใด แล้วจึงกำหนดจำนวนเงินและเวลาที่ต้องผ่อนชำระแต่ละงวด (ปกติมักจะต้องชำระเป็นรายเดือน) ในการผ่อนชำระแต่ละครั้ง บริษัทที่ขอกู้จะต้องถอนทั้ง เงินต้นและดอกเบี้ยควบคู่กันไป

(6) สัญญาที่ทำจะเป็นสัญญาการกู้ยืมที่กำหนดการชำระ เงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยของ Block Discounted Financing ที่คิดจากบัญชี เป็นอัตราดอกเบี้ยแบบลดลง (Effective Rate) และไม่เก็บอัตราที่กฎหมายกำหนดซึ่งตกประมาณ 13 - 14% ต่อปี ในช่วงระยะเวลาก่อนปี 2523 (ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่กฎหมายกำหนด = 15% ต่อปี)

หลักในการพิจารณาให้สินเชื่อแก่บริษัทที่ขอกู้

โดยทั่วไปจะพิจารณาถึงเครดิตของบริษัทที่ขอกู้เป็นสำคัญ โดยพิจารณา เช่น เกี่ยวกับการกู้แบบระยะสั้น นอกจากนี้แล้วยังพิจารณาถึงลักษณะสินค้าและเครดิตของลูกหนี้ของบริษัทที่ขอกู้ (ในกรณีที่สามารถกระทำได้ไม่ยากนัก ซึ่งมักจะทำได้โดยการสุ่มตัวอย่างเนื่องจากลูกหนี้มีเป็นจำนวนมาก)

1.1.5 การให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ (Housing Financing or Mortgage Financing)

เป็นการให้สินเชื่อเกี่ยวกับบ้านและที่ดินซึ่งมีทั้งการให้กู้ยืมแบบระยะยาวและระยะสั้น อันจัดอยู่ในประเภทของกิจการเงินทุนเพื่อการเคหะ การให้กู้ยืมเพื่อการเคหะในปัจจุบันมี 2 ประเภท คือ

1.1.5.1 Pre-Construction Financing

1.1.5.2 Post-Construction Financing

บริษัทที่ให้กู้ยืมเพื่อการเคหะส่วนใหญ่ได้แก่บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ที่มีขนาดใหญ่และค่อนข้างใหญ่ เนื่องจากการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะเป็นการให้กู้ยืมที่ต้องใช้เงินทุนมากและต้องการความชำนาญในการพิจารณาการให้สินเชื่อ บางบริษัทที่ให้กู้ยืมเพื่อการเคหะทั้ง 2 ประเภท เช่น บริษัทสินเอเชีย จำกัด บริษัทภัทรชนกิจ จำกัด บริษัทไทยโอเวอร์ซีทรัสต์ จำกัด บริษัทคอมเมอเชียลทรัสต์ จำกัด ฯลฯ แต่ก็มีบางบริษัทที่ให้กู้ยืมเพื่อการเคหะเพียงประเภทใดประเภทหนึ่ง

1.1.5.1 Pre-Construction Financing

หรือที่เรียกกันอีกแบบหนึ่งว่า Housing Project Financing ซึ่งหมายถึงการให้กู้ยืมแก่ผู้จัดสรรบ้านและที่ดิน (Developers) ซึ่งอาจเป็นบริษัทหรือบุคคลก็ได้ Pre-Construction Financing จะเกิดขึ้นเมื่อมีผู้จัดสรรต้องการขอเงินเพื่อนำไปจัดสรรบ้านและที่ดินเพื่อจำหน่าย ก็จะนำโครงการจัดสรรบ้านและที่ดิน (Housing Project) มาเสนอต่อบริษัทที่ให้บริการทางการเงิน หลังจากที่มีบริษัทใดทำการศึกษาโครงการแล้วเห็นสมควรให้กู้ ก็จะมีการกำหนดวงเงินและเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น การผ่อนชำระ อัตราดอกเบี้ย การให้เบิกเงินกู้ยืม ฯลฯ ในสัญญากู้ยืม

ลักษณะทั่วไปของการกู้ยืมแบบ Pre-Construction Financing

(1) วงเงินที่กู้ยืม วงเงินที่กู้ยืมในแต่ละโครงการจะแตกต่างกันไปตามขนาดของโครงการ โดยทั่วไปจะใหญ่ประมาณ 50% ของมูลค่าของโครงการ โดยที่ผู้ขอกู้จะต้องจัดหาเงินทุนส่วนที่เหลือจากทุนจดทะเบียนของบริษัทและเงินมัดจำการซื้อบ้านและที่ดินของผู้ที่จองซื้อ

(2) การจ่ายเงินกู้ยืม เนื่องจากผู้จัดสรรมักต้องการเงินทุนเป็นระยะ ๆ เช่น เมื่อถมที่ เมื่อตบเสาเข็ม เมื่อเริ่มก่อสร้าง เมื่อกำลังก่อสร้าง ฯลฯ ดังนั้นบริษัทที่กู้ยืมจะใหญ่ถูกเบิกเงินกู้ยืมเป็นงวด ๆ ตามระยะเวลาที่มีความต้องการใช้เงินทุนนั้น ฉะนั้น เงินที่จ่ายให้ในแต่ละงวดจะแตกต่างกันไปตามความต้องการในแต่ละระยะ เมื่อรวมเงินกู้ยืมทุกงวดแล้วจะเท่ากับวงเงินที่ไคร้ขออนุมัติ ในการพิจารณาว่าจะจ่ายให้ใหญ่ถูกแต่ละงวดเป็นจำนวนเงินเท่าใดนั้น บริษัทจะพิจารณาจาก Cash Flow ของโครงการ เพื่อดูว่าระยะใดบ้างที่ผู้กู้ต้องการเงิน และต้องการเป็นจำนวนเท่าใด

(3) ระยะเวลาของการกู้ยืม จะขึ้นอยู่กับการประมาณระยะเวลาในการก่อสร้างและระยะเวลาในการขายบ้านและที่ดิน เนื่องจากการก่อสร้างมักกินเวลานานนัก (ระยะเวลาในการก่อสร้างจะแตกต่างกันไปตามขนาดของโครงการ) และมักมีการจองซื้อก่อนหรือขณะก่อสร้าง ดังนั้น ระยะเวลาการให้กู้ยืมอาจเป็น 2 - 3 เดือน ถ้าเป็นโครงการเล็ก และอาจกินเวลาถึง 2 ปี ถ้าเป็นโครงการใหญ่ แต่โดยทั่วไปบริษัทมักนิยมให้กู้ยืมแบบระยะสั้น คือ ไม่เกิน 1 ปี

(4) การค้ำประกัน นอกจากการทำสัญญากู้ยืมซึ่งระบุถึงเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับ อัตราดอกเบี้ย การเบิกเงินกู้ยืม การจ่ายคืนเงินกู้ ฯลฯ กันแล้ว มักจะมีการทำสัญญาค้ำประกันด้วย การค้ำประกันนี้อาจค้ำด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินก็ได้ การค้ำประกันที่สำคัญสำหรับการกู้ยืมแบบนี้ คือ ผู้กู้จะต้องนำโฉนดที่ดินที่ก่อสร้างของบ้านแต่ละหลังมาจำนองกับบริษัทที่ใหญ่กว่า

(5) การผ่อนชำระเงินกู้และดอกเบี้ย มักจะจ่ายเป็นงวด ๆ เมื่อต้องการไถ่ถอนเงินที่คืนให้แก่ลูกค้า เช่น ถ้ามีการจัดสรรบ้าน 10 หลัง โดยใช้เงินกู้ 500,000 บาท เมื่อต้องการไถ่ถอนเงินที่คืน 1 หลัง ก็จะต้องคืนเงินกู้ 50,000 บาท เสียก่อน ในกรณีที่ไม่สามารถขายบ้านได้เลย ผู้กู้จะต้องคืนเงินกู้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยของการกู้ยืมนี้มักจะคิดแบบอัตราส่วนลดโดยที่ผู้กู้จะต้องจ่ายพร้อมเงินต้นตามระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ อัตราดอกเบี้ยที่คิดจะไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด คือ ตกประมาณ 13 - 15% ต่อปี ในช่วงระยะเวลาก่อนปี 2523

หลักในการพิจารณาในการให้สินเชื่อแบบ Pre-Construction Financing

ในการให้กู้ยืมแก่ผู้จัดสรรบ้านและที่ดิน การพิจารณาถึงโครงการของบ้านและที่ดินมีส่วนสำคัญมากนอกเหนือจากเครดิตและการค้ำประกันของผู้จัดสรร เนื่องจากโครงการที่ดีมีผู้สนใจมาก และขายออกได้เร็วยอมทำให้ผู้จัดสรรคืนเงินกู้ได้เร็ว ดังนั้น จึงต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบถึงโครงการ ผู้จัดสรร ดังต่อไปนี้

(1) ขณะที่เสนอโครงการ ผู้จัดสรรจะต้องมีเงินทุนสำหรับการซื้อที่ดินและการพัฒนาที่ดินบางส่วน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้จัดสรรจับเสือมือเปล่า คือ ใช้เงินทุนผู้อื่นทั้งสิ้น

(2) สถานที่ก่อสร้าง จะต้องเป็นสถานที่ที่มีผู้สนใจซื้อ ซึ่งปกติควรอยู่ภายในเมือง หรือตาชานนอกเมืองต้องเป็นที่ที่เป็นแหล่งชุมชน เพราะถ้าสถานที่ไม่คึกคัก จะไม่สามารถขายบ้านและที่ดินได้ บริษัทหรือผู้จัดสรรก็จะไม่สามารถคืนเงินกู้ได้

(3) คุณภาพของบ้าน กล่าวคือ วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านจะต้องเป็นวัสดุที่ดีที่คงทนใจผู้ซื้อ

(4) ราคายาน ราคาที่คาดว่าจะขายจะต้องไม่สูงเกินไปจนไม่มีผู้สนใจจะซื้อ และจะต้องเป็นราคาที่สามารถแข่งขันกับผู้จัดสรรอื่น ๆ ได้ เนื่องจากขณะนี้ธุรกิจการจัดสรรบ้านและที่ดินมีการแข่งขันกันมาก

(5) ความเป็นไปได้ของโครงการ คือ จะถึงความเหมาะสมของเงินลงทุน ตลอดจนการหมุนเวียนของเงินสดตามโครงการ

(6) เครดิตตลอดจนข้อได้เปรียบผู้จัดสรร จะต้องดีพอสำหรับการให้กู้ยืมเนื่องจากชื่อเสียงของผู้จัดสรรในการจัดสรรบ้านจะดึงดูดใจให้ผู้สนใจซื้อได้ และเครดิตทางการเงินและอื่น ๆ ของผู้จัดสรรจะต้องดี ซึ่งสามารถดูได้จากงบการเงินของบริษัท และจากการสอบถามจากบุคคลภายนอก เช่น จากธนาคารของบริษัทหรือผู้จัดสรร ฯลฯ เพื่อให้บริษัทมีความมั่นใจว่าผู้กู้จะสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดระยะเวลา

ประโยชน์ของ Pre-Construction Financing

นอกจากอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำแล้ว บริษัทที่ใหญ่มักจะไถ่ลูกค้าที่ต้องการซื้อผ่อนมาทำการผ่อนกับบริษัทด้วย จึงเป็นวิธีการแข่งขันวิธีหนึ่ง

1.1.5.2 Post-Construction Financing

เป็นการให้กู้ยืมระยะยาวแก่ผู้ที่ต้องการซื้อบ้านและที่ดินเป็นเงินผ่อน โดยทั่วไปจะเกิดขึ้นได้ใน 2 กรณี คือ

(1) เมื่อผู้ที่ต้องการซื้อบ้านและที่ดินเป็นเงินผ่อน ต้องการผ่อนบ้านกับบริษัทเอง ก็จะนำโฉนดบ้านและที่ดินมาจำนองกับบริษัท แล้วบริษัทก็จะให้กู้ยืมบางส่วนของมูลค่าบ้านและที่ดินเพื่อให้ออกนำเงินไปชำระกับผู้จัดสรร

(2) เมื่อผู้ที่ต้องการซื้อบ้านและที่ดินเป็นเงินผ่อนกับผู้จัดสรร แต่ผู้จัดสรรไม่มีเงินทุนพอที่จะให้บริการทางด้านนี้ก็จะนำโฉนดและที่ดินของผู้ซื้อบางส่วนของมูลค่าบ้านและที่ดินจากบริษัท ในกรณีที่ผู้จัดสรรได้ให้บริการ Pre-Construction

Financing จากบริษัทใด มักจะให้ลูกค้าของตนมาขอชำระกับบริษัทนั้น

ลักษณะทั่วไปของ Post-Construction Financing

- (1) จะต่อนำโฉนดบ้านและที่ดินของผู้ซื้อมาจำนองกับบริษัท
- (2) วางเงินกู้ยืม บริษัทมักจะให้กู้ยืมเงินค่างวดสุดท้ายที่ผู้ซื้อจะต้องจ่ายแก่ผู้จัดสรร เนื่องจากผู้ซื้อบ้านมักจองซื้อบ้านและที่ดินกับผู้จัดสรรก่อนงานจะเสร็จ ก็จะมีการชำระเงินมัดจำเป็นงวด ๆ ในระหว่างก่อสร้าง และเมื่อจะมีการโอนกรรมสิทธิ์เมื่องานเสร็จ ผู้ซื้อจะต้องชำระเงินงวดสุดท้ายเป็นเงินก้อนใหญ่ ซึ่งจะตกประมาณ 50 - 70% ของมูลค่าบ้านและที่ดินสำหรับบ้านที่เป็นอาคารพาณิชย์ และมากกว่า 70% สำหรับบ้านอยู่อาศัย ในกรณีที่ไม่มี การจองซื้อบ้านและให้เงินมัดจำก่อนงานเสร็จ บริษัทจะให้ลูกค้าได้ดอกเบี้ยไม่เกิน 80% ของมูลค่าบ้านและที่ดิน
- (3) ระยะเวลาการผ่อนชำระ จะแตกต่างกันไปตามชนิดของบ้าน และการตกลงของผู้ซื้อและบริษัท แต่ที่นิยมกันสำหรับอาคารพาณิชย์มักผ่อนในระยะเวลา 5-7 ปี สำหรับบ้านที่อยู่อาศัยมักผ่อนประมาณ 10 - 15 ปี
- (4) การผ่อนชำระ ผู้ซื้อจะต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ ไปตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญา
- (5) บ้านจะต้องมีการประกันภัยแบบเต็มมูลค่าของบ้าน โดยที่ผู้ซื้อเป็นผู้จ่ายค่าเบี้ยประกัน แต่บริษัทเป็นผู้รับประโยชน์จากการประกัน
- (6) มีการกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ เช่น ถ้าผู้ซื้อไม่จ่ายค่างวดเป็นเวลา 3 เดือนติดต่อกันโดยปราศจากการบอกกล่าว บริษัทจะหักจากเงินมัดจำซึ่งผู้จัดสรรวางไว้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันได้ (ในกรณีที่ผู้จัดสรรเป็นผู้มาติดต่อขอผ่อนกับบริษัทแทนลูกค้า) เป็นต้น

(7) การค้าประกัน มักจะมีการค้าประกันด้วยบุคคล ซึ่งอาจเป็น
ผู้จัดสรรหรือบุคคลใดก็ได้ โดยที่จะมีการทำสัญญาการค้าประกันหรือกับสัญญาผู้รับประกัน

อัตรากอเบี้ย

อัตรากอเบี้ยของ Post-Construction Financing มักจะคิด
แบบอัตราส่วนลด และจะไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ซึ่งตกประมาณ 12 - 14% ในช่วง
ระยะเวลาก่อนปี 2523 เนื่องจากการใหญ่ขึ้นชนิดนี้มีความเสี่ยงน้อยเพราะมีบ้านและที่ดิน
ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิตเป็นหลักทรัพย์สินจำนอง

การพิจารณาให้สินเชื่อแบบ Post-Construction Financing

บริษัทมักจะพิจารณาดังเครดิตของผู้ขอโดยศึกษาจาก Application Form ซึ่งจะบอกถึง ประวัติส่วนตัวของผู้ขอ ทะเบียนงาน บัตรประจำตัว การค้า
ประกัน ฯลฯ แต่การพิจารณาดังกล่าวมักไม่เข้มงวดเหมือนการพิจารณาให้เช่าซื้อสินทรัพย์
ถาวร (Hire-Purchase Financing) เนื่องจากมีโฉนดบ้านและที่ดินมาจำนอง และราคา
บ้านและที่ดินมักสูงขึ้นเรื่อย ง่ายต่อการขายต่อ

1.1.6 การให้กู้ยืมโดยตรงระยะยาว (Long-Term Lending)

เป็นการประกอบธุรกิจเงินทุนเพื่อการพัฒนาประเภทหนึ่ง โดยทั่วไปการ
ให้กู้ยืมโดยตรงระยะยาวนี้ หมายถึง การให้กู้ยืมแก่บริษัท ธุรกิจ เป็นระยะเวลามากกว่า
1 ปี

เนื่องจากการให้กู้ยืมระยะยาวมักเป็นจำนวนเงินมาก ๆ และกินเวลา
นาน จึงต้องมีการศึกษาถึงโครงการและวัตถุประสงค์การกู้ยืมอย่างละเอียด ซึ่งต้องใช้นักวิชาการ
อย่างมาก ประกอบกับแหล่งเงินทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนส่วนใหญ่ได้มาจากแหล่ง
เงินทุนระยะสั้นและความสามารถในการระดมทุนของบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กมีอยู่จำกัด
ดังนั้น บริษัทที่ใหญ่ก็จะเป็นบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดใหญ่ ตัวอย่างเช่น

- บริษัทหลักทรัพย์และลงทุน จำกัด
- บริษัทบุคคลบริการเงินและหลักทรัพย์ จำกัด
- บริษัททรชนกิจ จำกัด
- บริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด
- บริษัทบางกอกในมูระอินเตอร์เนชั่นแนลส์เคียวริตี้ส์ จำกัด
- บริษัทกรุงเทพชนาทร จำกัด
- บริษัทคอนติเนนตัล อีดีนอยส์ ประเทศไทย จำกัด

าสา

ลักษณะทั่วไปของการกู้ยืมโดยตรงระยะยาว

(1) มี Grace Period (ระยะเวลาปลอดหนี้) เนื่องจากเงินกู้แบบส่วนใหญ่มักเป็นเงินกู้ที่เป็นจำนวนมาก เพื่อนำไปลงทุนในกิจการหรือในโครงการใด ๆ ดังนั้น จึงมักมีการกำหนดระยะเวลาปลอดหนี้ไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะให้เริ่มผ่อนชำระ ระยะเวลาปลอดหนี้ไม่มีการกำหนดแน่นอนไปว่าควรจะนานเท่าใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการลงทุนว่าจะสามารถคืนทุนได้เมื่อใด เช่น ถ้าการลงทุนไม่ใหญ่นัก การกู้จะกินเวลาเพียง 3 ปี ก็อาจกำหนดระยะเวลาปลอดหนี้ไว้ 1 ปี ก็ได้ แต่ถการลงทุนนั้นมาก การกู้จะกินเวลานานถึง 10 ปี ระยะเวลาปลอดหนี้ก็อาจยาวมากขึ้นเป็น 2 - 3 ปีก็ได้

(2) มี Draw Down Period (ระยะเวลาการเบิกเงินกู้ยืมจากผู้ให้กู้) เนื่องจากการลงทุนส่วนใหญ่เป็นจำนวนมาก และไม่คงใช้เงินในครั้งเดียว ดังนั้น ผู้ใหญ่จะศึกษาว่าการลงทุนนั้นต้องการใช้เงินในช่วงใดบ้าง ก็จะกำหนด Draw Down Period ขึ้นมาว่าผู้กู้จะต้องจ่ายคืนเงินกู้ไปได้เท่าใดจนครบกำหนดวงเงินที่กู้ยืม

(3) มี Payment Schedule (ระยะเวลาจ่ายคืนเงินกู้) ผู้ใหญ่จะตกลงกับผู้กู้ว่า ผู้กู้จะกู้ในวงเงินเท่าใด อัตราดอกเบี้ยเท่าใด แล้วก็จะกำหนด Payment Schedule ขึ้นมาว่าผู้กู้จะต้องจ่ายคืนเงินกู้และดอกเบี้ยในช่วงใดบ้าง เป็นระยะเวลาเท่าใด

(4) เงินไต่ต่าง ๆ เนื่องจากการใหญ่มีระยะยาวนั้นผู้ใหญ่จะมีความเสี่ยงมาก เพราะเป็นการใหญ่ในระยะเวลายาวและวงเงินมาก ดังนั้นมักจะมีการกำหนดเงินไต่ต่าง ๆ ที่ทั้งผู้ใหญ่และบุคคลของปฏิบัติความอย่างละเอียด เช่น ผู้ใหญ่นำเครื่องจักรไปจำหน่ายกับใครไม่ได้ ผู้ใหญ่จะเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นไม่ได้จนกว่าจะใคร่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ใหญ่ เป็นต้น

(5) สัญญาและการค้ำประกัน ในสัญญาใหญ่มีระยะยาวมักจะกำหนดถึงรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ระยะเวลาปลอดหนี้ ระยะเวลาเบิกเงินกู้ยืมและจำนวนเงิน ระยะเวลาไถ่ถอนและจำนวนเงิน ระยะเวลากู้ยืมทั้งหมด อัตราดอกเบี้ย และเงินไต่ต่าง ๆ อย่างละเอียด ในบางแห่งดำเนินการกู้ระยะยาวที่ไม่กินเวลานานนัก เช่น 2 - 3 ปี อาจใช้ตัวสัญญาใช้เงินกำหนดการไถ่ถอนเป็นงวด ๆ แทนก็ได้ หรือใช้ควบคุมกับสัญญาใหญ่ก็ได้ ในการค้ำประกันมักนิยมให้มีการค้ำประกันด้วยบุคคล หลักทรัพย์ เช่น หุ้น โฉนดที่ดิน เครื่องจักรต่าง ๆ ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการใหญ่มีใหญ่ ๆ

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยมักไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม ลักษณะของโครงการ เครื่องคิดของผู้ การค้ำประกัน เป็นต้น อย่างไรก็ตามอัตราดอกเบี้ยมักคิดแบบอัตราส่วนลดและไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อัตราดอกเบี้ยของการกู้ยืมระยะยาวนั้นอาจกำหนดเป็น Fixed Rate หรือ Floating Rate ก็ได้

ประเภทของการใหญ่มีระยะยาว

การใหญ่มีระยะยาวนี้ มักกระทำใน 2 ลักษณะ คือ

- Term Loan
- Project Loan

Term Loan หมายถึง การให้กู้ยืมแก่ธุรกิจต่าง ๆ ในระยะเวลามากกว่า 1 ปี เพื่อใช้ภายในกิจการ อาจใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน เงินทุนขยายกิจการ หรือนำไปลงทุนในเครื่องจักรก็ได้ แก่บริษัทที่ประกอบธุรกิจมักให้กู้ยืมแก่ธุรกิจ เพื่อนำไปลงทุนมากกว่าเพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน การให้กู้ยืมแบบ Term Loan นี้ ผู้กู้ อาจนำเงินไปเต็มจำนวนวงเงินที่กู้ได้ในครั้งเดียว หรืออาจเบิกเงินเป็นระยะ ๆ ก็ได้ ขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ ในกรณีที่วงเงินนั้นไม่มากเกินไปนัก มักจะไม่มีกำหนด Grace Period สำหรับการคืนเงินกู้ยืม ผู้กู้ อาจคืนครั้งเดียวหรือคืนเป็นระยะ ๆ ตาม Payment Schedule ก็ได้ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงและวงเงินกู้ยืม ตลอดจนความสามารถในการจ่ายเงินกู้ของผู้กู้

ในกรณีที่ผู้ต้องการกู้เป็นจำนวนมาก ๆ ซึ่งผู้ใดไม่สามารถให้กู้ เนื่องจากวงเงินที่ขอกู้เกินกว่า 50% ของเงินกองทุนของบริษัท ผู้ใหญ่และหรือผู้ให้กู้ต้องการกระจายความเสี่ยง ผู้ใหญ่อาจให้กู้ร่วมกับบริษัทอื่นได้ การให้กู้รวมกันนี้เรียกว่า Loan Syndication

Project Loan หมายถึง การที่ธุรกิจซึ่งอาจเป็นกิจการที่ก่อตั้งมานานแล้ว หรือเพิ่งก่อตั้ง หรือกำลังจะก่อตั้ง ทำโครงการลงทุนของตนเองเสนอแก่บริษัทเพื่อขอเงินใช้ในโครงการ ซึ่งวงเงินที่จะใช้ในโครงการมักเป็นจำนวนมาก และระยะเวลาในการกู้มากกว่า 1 ปี ในกรณีเช่นนี้บริษัทจะพิจารณาถึงโครงการที่นำมาเสนอว่าเป็นโครงการที่สามารถประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใด ถ้าบริษัทเห็นว่าเป็นโครงการลงทุนที่ดี สมควรที่จะให้สินเชื่อ บริษัทก็จะพิจารณาต่อไปถึงวงเงินที่จะให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาเบิกเงินกู้ยืม ระยะเวลาปลอดหนี้ ระยะเวลาจ่ายคืนเงินกู้ ตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ โดยดูจาก Cash Flow ของโครงการ ในการให้สินเชื่อแก่โครงการนี้อาจทำแบบ Loan Syndication ก็ได้

การพิจารณาการให้กู้ยืมโดยตราระยะยาว

ก่อนที่จะพิจารณาว่าจะให้กู้ยืมทั้งแบบ Term Loan และ Project Loan นั้น บริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนจะพิจารณาถึง

- (1) วัตถุประสงค์ของการขอกู้ ในกรณีที่เป็โครงการลงทุนจะพิจารณาต่อไปว่าโครงการนั้น ๆ สามารถเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
- (2) จำนวนเงินที่จะให้กู้ควรเป็นเท่าใด ผู้ขอกู้มีเงินทุนอยู่แล้วเท่าใด หนี้สินเท่าใด
- (3) ความสมเหตุสมผลของโครงการ เช่น ความการขาย การผลิต ต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในโครงการสามารถเป็นไปได้หรือไม่
- (4) ความต้องการของตลาดของผลผลิตในโครงการ
- (5) คาคะเนถึงผลกำไรของโครงการ เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการชำระคืนเงินกู้
- (6) คุณสมบัติและความสามารถของผู้บริหาร
- (7) เศรษฐกิจและความน่าเชื่อถือของผู้ขอกู้
- (8) หลักประกันต่าง ๆ

ต้นทุนของการกู้ยืมโดยตราระยะยาว

ดอกเบี้ยเป็นต้นทุนสำคัญของการกู้ยืม สำหรับการกู้ยืมแบบระยะยาวนั้น อัตราดอกเบี้ยจะกำหนดแบบ Fixed Rate (คือกำหนดตายตัวไปเลยว่าเป็นกี่ % ต่อปี) หรือแบบ Floating Rate (คือกำหนดเป็น % ที่มากกว่าอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดขณะใดขณะหนึ่ง เช่น 2% over prime rate) ก็ได้ ขึ้นอยู่กับข้อตกลง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยง บริษัทที่ใหญ่มักนิยมกำหนดแบบ Floating Rate มากกว่า ทั้งนี้ เพราะอัตรา

ดอกเบี้ยในแต่ละช่วงเวลาจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความต้องการเงินในขณะใดขณะหนึ่ง

นอกจากอัตราดอกเบี้ยแล้ว ต้นทุนอื่น ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ที่ผู้กู้จะต้องคำนึงถึงควบคู่ไปกับอัตราดอกเบี้ย คือ

(1) **Front End Fee** หมายถึง ค่าธรรมเนียมที่บริษัทจะคิดจากผู้กู้ในการที่ผู้กู้จะมาขอ ซึ่งก็คล้ายกับค่าปากถุง โดยปกติมักจะกำหนดเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ (ประมาณ 1/2 - 1%) ของวงเงินขอกทั้งหมด และจะต้องจ่ายเมื่อผู้กู้มาขอเบิกเงินกู้จากผู้ใหญ่ในครั้งแรก

(2) **Commitment Fee** หมายถึง ค่าธรรมเนียมที่บริษัทคิดจากผู้ขอกู้ในกรณีที่ผู้ขอกู้ไม่กู้เงินจากบริษัทตามสัญญาที่ตกลงกันไว้ เนื่องจากผู้กู้ได้แหล่งเงินกู้อื่นที่ถูกลงกว่า หรือผู้กู้สามารถหาเงินมาจากที่อื่นได้ เหตุที่บริษัทต้องคิด **Commitment Fee** จากผู้กู้เนื่องจากบริษัทต้องเตรียมเงินจำนวนตามสัญญาไว้เพื่อผู้กู้ ทำให้หมดโอกาสที่จะนำเงินไปหารายได้ทางอื่น โดยทั่วไปบริษัทจะคิด **Commitment Fee** เป็นเปอร์เซ็นต์จากจำนวนเงินที่ยังไม่ได้รับการสัญญา ซึ่งตกประมาณ 1% ของเงินกู้

(3) **Early Prepayment Fee** หมายถึง ค่าธรรมเนียมที่บริษัทคิดจากผู้กู้ในกรณีที่ผู้กู้ชำระเงินก่อนกำหนดตาม **Payment Schedule** เพื่อชดเชยดอกเบี้ยที่บริษัทควรจะได้จากผู้กู้แต่ไม่ได้ เพราะการชำระคืนเงินก่อนกำหนด อย่างไรก็ตาม ใบบางกรณีบริษัทอาจมีการตกลงกันว่าจะไม่คิด **Early Prepayment Fee** จากผู้กู้ในกรณีที่ผู้กู้สามารถหาเงินได้จากกิจการ เช่น กำไรหรือการเพิ่มทุน **Early Prepayment Fee** นี้จะคิดเป็นเปอร์เซ็นต์จากจำนวนเงินที่ชำระคืนก่อนกำหนด ซึ่งตกประมาณ 1/2 - 1%

(4) **Management Fee** หมายถึง ค่าธรรมเนียมที่บริษัทเรียกเก็บจากผู้กู้ในกรณีที่บริษัทช่วยหาแหล่งเงินกู้อื่น ๆ ให้ ซึ่งมักพบในกรณี **Loan Syndication** **Management Fee** นี้มักจะตกลงกันเป็นจำนวนเงินก้อน ในกรณีที่ **Loan Syndication** นั้นมีผู้จัดการช่วยหาแหล่งเงินกู้หลายบริษัท (**Syndicated Loan Managers**) **Management**

Fee ที่ได้จากผู้จะนำมาแบ่งกันในระหว่างผู้จัดการเหล่านั้นตามแต่ละตกลงกัน

นอกจากนี้แล้ว บริษัทอาจคิดค่าธรรมเนียมในการปรึกษาจากผู้ที่อยู่ในกรณีของผู้ขอต้องการให้บริษัทเป็นผู้จัดทำโครงการ ขอทุนแทน

อย่างไรก็ดี ไม่ได้หมายความว่า การกู้ยืมระยะยาวทุก ๆ ราย จะต้องเสียค่าธรรมเนียมข้างต้นทุกชนิด บางครั้งอาจเสียเพียง Front End Fee, Commitment Fee, Early Prepayment Fee และหรือ Management Fee ก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงเป็นราย ๆ ไป โดยส่วนใหญ่แล้ว การคิดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ข้างต้นจากผู้ขอจะมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ย คือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ มักสูง ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อาจต่ำ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของคู่กรณี

1.2 การใหญ่ยืมเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์

การใหญ่ยืมเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์โดยทั่วไปจะออกมาในลักษณะของการใหญ่ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์แบบคลดกรรมค้ำ ซึ่งเป็นธุรกิจที่เริ่มขยายและเป็นที่รู้จักในปี 2520 ตามภาวะการค้ำหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การใหญ่ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์นี้ ได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในปี 2521 - 2522 และได้เริ่มหดตัวนับแต่ปลายปี 2522 เนื่องจากการซบเซาของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคืองของประเทศและทั่วโลก

การให้บริการกู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ มีกระทำกันทั้งในบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทที่มีบทบาทมากในการให้บริการกู้ยืมชนิดนี้ส่วนใหญ่จะได้อุปการะบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง เนื่องจากมีความสามารถในการระดมเงินทุนอยู่ในอัตราที่สูงกว่าบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดเล็กและบริษัทหลักทรัพย์ อีกทั้งบริษัทเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการเป็นนายหน้าซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ

ลักษณะทั่วไปของการใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์

บริษัทที่ใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์มักเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งอาจเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือไม่ได้ ในกรณีที่บริษัทไม่ได้เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ บริษัทมักจะประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์โดยผ่านบริษัทที่เป็นสมาชิกในการใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์นั้น บริษัทที่ใหญ่ขึ้นมักผู้ทำการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านบริษัทคนเท่านั้น โดยใหญ่ขึ้นประมาณ 50 - 75% ของราคาตลาดของหลักทรัพย์

อัตรากอเบี้ย

อัตรากอเบี้ยของการใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับต้นทุนของเงินทุนของแต่ละบริษัท กล่าวคือ บริษัทจะคิดกอเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าต้นทุนประมาณ 2 - 3% เช่น ถ้าบริษัทขายตัวสัญญาใช้เงินในอัตรากอเบี้ย 11% ต่อปี อัตรากอเบี้ยของการใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์จะตกประมาณ 13% ต่อปี อัตรากอเบี้ยดังกล่าวก่อนมี 2523 ตกประมาณ 12 - 14% ต่อปี และในปัจจุบันนี้ตกประมาณ 17 - 18% ต่อปี

หลักในการพิจารณาการใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์

ในการพิจารณาใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์มักจะพิจารณาถึงเครดิตของผู้ (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลธรรมดา) อย่างคร่าว ๆ บางบริษัทอาจมิได้มีการพิจารณาเลย เนื่องจาก

(1) การใหญ่ขึ้นนี้ ใ้ทุนจะอยู่ที่บริษัทที่ใหญ่เป็นประกัน เพราะบริษัทที่ใหญ่ส่วนใหญ่เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์

(2) มีการแข่งขันกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2521 - 2522 ซึ่งมีผู้นิยมซื้อขายหุ้นกันอย่างแพร่หลาย

ภายหลังจากที่การคำนวณเริ่มซับซ้อนนับแต่ปลายปี 2522 การพิจารณา
ใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์ใดกระทำได้ยากขึ้น กล่าวคือ นอกจากเครดิตของผู้แล้ว
บริษัทมักจะพิจารณาดังหลักประกันต่าง ๆ ที่ผู้นำมาเป็นประกัน เช่น เงินฝาก, หุ้นต่าง ๆ
มากยิ่งขึ้น

1.3 ความสามารถในการใหญ่ขึ้นของบริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์

แม้ว่าบริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์จะสามารถใหญ่ขึ้นตามรูปแบบต่าง ๆ ถึง
ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นตามประเภทกิจการที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง แต่ในทาง
ปฏิบัติแล้ว บริษัทต่าง ๆ จะประกอบกิจการเพียงบางประเภทตามขนาด วัตถุประสงค์และ
นโยบาย และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่แตกต่างกันไปของแต่ละบริษัท

ในการประกอบธุรกิจการใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจเงินทุน บริษัทส่วนใหญ่ก็มุ่งประกอบ
แต่ธุรกิจเงินทุนประเภทกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และกิจการเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและ
การบริโภค อันได้แก่ การใหญ่ขึ้นโดยตรงระยะสั้น, การรับซื้อเช็ค การใหญ่ขึ้นในการเช่า
ซื้ออสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้เนื่องจาก

- (1) เป็นกิจการที่อยู่ในความสนใจของประชาชนทั่ว ๆ ไป
- (2) เป็นกิจการที่มีรายได้สูง
- (3) เป็นการใช้จ่ายเงินลงทุนซึ่งมีระยะเวลาไม่ยาวนานนัก เช่น ถ้าเป็นการให้
กู้ยืมเพื่อการเช่าซื้อก็จะกินเวลาไม่เกิน 3 ปี ทั้งนี้ เนื่องจากเงินทุนส่วนใหญ่ของบริษัทมัก
ได้มาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น

ในการใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ บริษัทต่าง ๆ มักมุ่งประกอบกิจการนำ
ซื้อขายหลักทรัพย์และใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะที่ตลาดหลักทรัพย์
กำลังคึกคัก)

ในปัจจุบันนี้ บริษัทที่ใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์เกือบทุกประเภท

คือบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดใหญ่ โดยที่แต่ละแห่งจะ เน้นความสำคัญของรูปแบบการให้กู้ยืมที่แตกต่างกันไปตามความชำนาญของคน เช่น บริษัทสินเอเซีย จำกัด ประกอบการให้กู้ยืม โดยการรับซื้อลดเช็คเป็นธุรกิจหลักของบริษัท บริษัทค้าหลักทรัพย์และลงทุน จำกัด มักมุ่งประกอบกิจการให้กู้ยืมโดยตรง ระยะสั้นและระยะยาวเป็นธุรกิจหลัก เป็นต้น สำหรับบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขนาดกลางและขนาดเล็กมักมุ่งประกอบการให้กู้ยืมโดยการรับซื้อลดเช็ค การให้กู้ยืมเพื่อการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้สินค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับรถยนต์, การให้กู้ยืมระยะสั้นและหรือการให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ตัวอย่างเช่น

- บริษัทกมลสโกลอินเวสเมนต์แอนด์ทรัสต์ จำกัด มีการให้กู้ยืมเพื่อการเช่าซื้อรถยนต์แก่ผู้ใช้เป็นหลัก
- บริษัทอินเตอร์ เครดิตแอนด์ทรัสต์ จำกัด มีการให้กู้ยืมโดยการรับซื้อลดเช็ค และการเช่าซื้อผ่อนชำระแก่ผู้ใช้เป็นหลัก
- บริษัทเฟิสท์ทรัสต์ จำกัด มีการให้กู้ยืมโดยการรับซื้อลดเช็คเป็นหลัก
- บริษัททวชนกิจ จำกัด มีการให้กู้ยืมเพื่อการรับซื้อลดเช็ค, การเช่าซื้อผ่อนชำระ และการให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์เป็นหลัก
- บริษัทอินเตอร์ เนชั่นแนลทรัสต์แอนด์ไฟแนนซ์ จำกัด และ บริษัทอินเตอร์ เนชั่นแนลแอนด์คอนเซาส์เทอน จำกัด มีการให้กู้ยืมโดยตรงระยะสั้น, การเช่าซื้อผ่อนชำระ และการให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์เป็นหลัก

สำหรับบริษัทเงินทุนมักมุ่งประกอบกิจการโดยการให้กู้ยืมระยะสั้น และการรับซื้อลดเช็คเป็นหลัก เช่น บริษัทยูไนเท็ดเงินทุน จำกัด บริษัทพานิชเงินทุน จำกัด ในขณะที่บริษัทหลักทรัพย์ส่วนใหญ่มักมุ่งประกอบกิจการเป็นนายหน้าหลักทรัพย์ หรือทั้งให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์เป็นหลัก เช่น บริษัทไทยค้าหลักทรัพย์ จำกัด บริษัทเบิร์ค จำกัด บริษัทตะวันออกไกลค้าหลักทรัพย์ จำกัด ฯลฯ ยกเว้นบริษัทกองทุนรวม จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการอนุญาติให้ประกอบธุรกิจประเภทจัดการการลงทุนเพียงแห่งเดียว

1.4 ความสำคัญของการใหญ่ขึ้นที่มีต่อบริษัท เงินทุนและหรือหลักทรัพย์

ในบริษัทหลักทรัพย์ การใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์จะมีความสำคัญยิ่งต่อบริษัท เนื่องจากเป็นการใหญ่ขึ้นเพียงอย่างเดียวที่บริษัทหลักทรัพย์ส่วนใหญ่กระทำอยู่ แม้กระนั้น เงินใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าวก็ยังคงมีความสำคัญอย่างมากเมื่อเทียบกับเงินใหญ่ขึ้นรวมของบริษัท เงินทุนและหรือหลักทรัพย์ทั้งหมดในประเทศไทย เนื่องจากมีบริษัทหลักทรัพย์อยู่เพียง 17 แห่ง โดยที่แต่ละแห่งยังเป็นบริษัทที่มีขนาดเล็กมากและไม่สู้มีบทบาทในด้านการใหญ่ขึ้น ดังนั้น ความสำคัญของการใหญ่ขึ้นที่จะกล่าวต่อไปนี้ จึงเป็นความสำคัญของการใหญ่ขึ้นแต่ละลักษณะที่มีต่อบริษัท เงินทุนและบริษัท เงินทุนและหลักทรัพย์ เท่านั้น

จากสถิติการใหญ่ขึ้นของบริษัท เงินทุนและบริษัท เงินทุนและหลักทรัพย์ ซึ่งได้มาจากการรวบรวมของธนาคารแห่งประเทศไทย จะเห็นว่า เงินใหญ่ขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นเงินใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจเงินทุน ในขณะที่เงินใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์มีไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม การใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนับแต่ปลายปี 2520 จนกระทั่งเป็น 15.9% ในเดือน ธันวาคม 2521 และลดลงเล็กน้อยในระยะต่อมา ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงภาวะการค้ำหนุนของตลาดหลักทรัพย์ (ดูตารางที่ 14.) การใหญ่ขึ้นเพื่อซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าวจะประกอบด้วยการใหญ่ขึ้นแก่ลูกค้าเพื่อซื้อหลักทรัพย์ และในลักษณะของบัญชีลูกค้า (ชื่อตามคำสั่งลูกค้า) และบริษัทหลักทรัพย์ (บัญชีระหว่างกันของบริษัทหลักทรัพย์) ในด้านเงินใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจเงินทุน เงินใหญ่ขึ้นในรูปของตัวเงินรับจากบุคคลและธุรกิจทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่ได้มาจากการซื้อสแต็ค ชื่อตัวเงินต่าง ๆ ฯลฯ เป็นลักษณะเงินใหญ่ขึ้นที่สำคัญที่สุดซึ่งมีกว่าครึ่งของเงินใหญ่ขึ้นรวม รองลงมาได้แก่ เงินใหญ่ขึ้นอื่น (ซึ่งมีสัญญาใหญ่ขึ้นเป็นหลักฐาน) เงินใหญ่และตัวเงินรับจากสถาบันการเงิน และลูกหนี้ตามสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ตามลำดับ

ตารางที่ 14

เงินในบัญชีของบริษัท เงินทุนและบริษัท เงินทุนและหลักทรัพย์

แยกตามลักษณะของการในบัญชี

31 ธันวาคม 2519 - 31 ธันวาคม 2522

	31 ธค 19	31 ธค 20	31 ธค 21	31 ธค 22
	%	%	%	%
<u>เงินในบัญชีเพื่อธุรกิจเงินทุน</u>				
+ เงินรับ	60.9	54.2	49.7	52.9
เงินในบัญชีและค่าเงินรับจาก	12.5	10.0	10.0	8.4
สถาบันการเงิน				
ลูกหนี้ความสัญญาอนชำระ	9.5	10.0	7.6	7.7
เงินในบัญชีอื่น ๆ	16.9	16.0	16.8	20.0
รวม	99.8	90.2	84.1	89.0
<u>เงินในบัญชีเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์</u>				
บัญชีลูกค้าและบัญชีหลักทรัพย์			9.5	3.9
เงินในบัญชีเพื่อซื้อหลักทรัพย์			6.4	7.1
รวม	0.2	9.8	15.9	11.0
<u>เงินในบัญชีรวม</u> (%)	100	100	100	100
(ล้านบาท)	25,227.1	33,652.7	48,127.9	47,570.2
<u>จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล</u>	99	112	113	112

หมายเหตุ : ยอดเงินในบัญชีรวมอาจคลาดเคลื่อนจากตารางอื่น ๆ เนื่องจากการผิดพลาดในการรายงานของแต่ละบริษัท

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หากพิจารณาประเภทของผู้ใช้เงินกู้จากบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและ
หลักทรัพย์ ปรากฏว่า เงินกู้ยืมส่วนใหญ่ (มากกว่า 50%) เป็นเงินกู้ยืมแก่บริษัทและ
ทางหุ้นส่วนจำกัด รองลงมาเป็นเงินกู้ยืมแก่บุคคลธรรมดา บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุน
และหลักทรัพย์, ธนาคารพาณิชย์, สถาบันการเงินอื่น และนิติบุคคลอื่น ๆ ตามลำดับ ถึง
ตารางที่ 15

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15

เงินในบัญชีของบริษัท เงินทุนและบริษัท เงินทุนและหลักทรัพย์
แยกตามประเภทของลูกหนี้หรือแหล่งใช้ไปของการในบัญชี

31 ธันวาคม 2519 - 31 ธันวาคม 2522

	31 ธค.19	31 ธค.20	31 ธค.21	31 ธค.22
	%	%	%	%
<u>ประเภทลูกหนี้</u>				
บุคคลธรรมดา	20.3	29.9	36.1	32.8
บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	66.2	56.3	50.4	55.6
ธนาคารพาณิชย์	2.6	1.5	0.7	1.6
บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุน และหลักทรัพย์	9.6	10.6	10.7	7.0
สถาบันการเงินอื่น ๆ	1.1	1.6	2.0	2.7
นิติบุคคลอื่น ๆ	0.2	0.1	0.1	0.3
<u>เงินในบัญชีรวม</u> (%)	100	100	100	100
(ล้านบาท)	25,225.0	33,616.9	48,119.0	47,560.9
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	99	112	113	112

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินกู้ยืมแก่บุคคลธรรมดา, บริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัด, ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น ส่วนใหญ่มักเป็นการกู้ยืมแบบระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี รองลงมา เป็นแบบเมื่อทวงถาม สำหรับเงินกู้ยืมที่มีระยะเวลาเกิน 1 ปี มีจำนวนไม่มากนัก เงินกู้ยืมแก่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์มักเป็นแบบเมื่อทวงถามมากที่สุด รองลงมาได้แก่แบบไม่เกิน 1 ปี สำหรับเงินกู้ยืมที่มีระยะเวลาเกิน 1 ปี มีน้อยมาก ส่วนเงินกู้ยืมเกินสิบบุคคลอื่นนั้นส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมแบบมีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี เกิน 1 ปี และแบบเมื่อทวงถาม ตามลำดับ

จึงพอสรุปได้ว่า เงินกู้ยืมทั้งหมด ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์มากกว่า 80% เป็นเงินกู้ยืมแบบระยะสั้น (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบไม่เกิน 1 ปี มากกว่าแบบเมื่อทวงถาม) และส่วนที่เหลือเป็นการกู้ยืมที่มีระยะเวลายาวเกิน 1 ปี ก็จะ เป็นได้จากตารางที่ 16

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16

เงินกู้ยืมของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

แยกตามระยะเวลาการกู้ยืม

31 ธันวาคม 2519 - 31 ธันวาคม 2522

	31 ธค 19	31 ธค 20	31 ธค 21	31 ธค 22
	%	%	%	%
<u>ระยะเวลาการกู้ยืมภายใน 1 ปี</u>				
เมื่อตกลง	33.4	31.6	34.1	30.4
ไม่เกิน 1 ปี	49.6	52.0	51.3	50.5
รวม	83.0	83.6	85.4	80.9
<u>ระยะเวลาการกู้ยืมเกินกว่า 1 ปี</u>	17.0	16.4	14.6	19.1
เงินกู้ยืมรวม (%)	100	100	100	100
(ล้านบาท)	25,225.0	33,616.9	48,119.0	47,560.9
<u>จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล</u>	96	112	113	112

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของเงินใหญ่ยืมจะเห็นว่า เป็นการใหญ่ยืมเพื่อ
 อุตสาหกรรมการผลิตมากที่สุด รองลงมา การบริโภคน้ำมัน, การค้าปลีกค้าส่ง, การ
 ธนาคารและสถาบันการเงิน, การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ และอื่น ๆ ตามลำดับ (ดู
 ตารางที่ 17) เงินใหญ่ยืมเพื่ออุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ,
 อุตสาหกรรมน้ำตาล, ยานพาหนะและอะไหล่, วัสดุก่อสร้าง, เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย,
 อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องใช้, ไฟฟ้า ตามลำดับ ส่วนเงินใหญ่ยืมเพื่อการบริโภคน้ำมัน
 บุคคลส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการเช่าซื้อสินค้าประเภทรถยนต์ ประมาณ 90% ที่เหลือ
 เป็นการใหญ่ยืมเพื่อเช่าซื้อที่อยู่อาศัยและสินค้าอื่น ๆ

จากตาราง (ที่ 17) จะเห็นว่า อัตราการใหญ่ยืมเพื่ออุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่
 ลดลงเรื่อย ๆ จาก 33.2% ในปลายปี 2519 เป็น 23.9% ในปลายปี 2522 เนื่องจาก
 ภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำลงในช่วงระยะปี 2522 ทำให้การลงทุนชะงักตัวลง ในขณะที่การใหญ่ยืม
 เพื่อการบริโภคน้ำมันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากเดิมค่อนข้างมาก จาก 12.8% ในปลายปี
 2519 เป็น 23.2% ในปลายปี 2522 เนื่องจากการเพิ่มของเงินใหญ่ยืมตามสัญญาชำระ
 ของบุคคลธรรมดาและลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17

เงินในบัญชีของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

แยกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม

31 ธันวาคม 2519 - 31 ธันวาคม 2522

	31 ธค 19	31 ธค 20	31 ธค 21	31 ธค 22
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	99	112	113	112
วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (%)				
การเกษตร ประมง ป่าไม้	0.8	1.1	0.8	1.1
การเหมืองแร่	0.9	0.6	0.8	0.9
การอุตสาหกรรม	33.2	26.7	21.8	23.9
การก่อสร้าง, อสังหาริมทรัพย์	8.8	9.5	10.6	12.2
การนำเข้า	6.7	5.3	4.4	4.1
การส่งออก	1.9	1.7	1.2	1.3
การค้าปลีก ค้าส่ง	15.0	14.0	13.8	14.9
การธนาคาร สถาบันการเงิน	14.2	15.2	14.6	12.1
การสาธารณูปโภค บริการ	5.7	5.5	5.2	6.3
การบริโภครวมบุคคล	12.8	20.4	26.8	23.2
รวมเงินในบัญชี (%)	100	100	100	100
(ล้านบาท)	25,225.0	33,615.4	48,119.0	47,560.9

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

2. เงินลงทุน

เงินลงทุนของบริษัทเงินทุนและหรือหลักทรัพย์จะออกมาใน 2 ลักษณะ คือ เป็นการซื้อหลักทรัพย์รัฐบาล และหลักทรัพย์เอกชน

2.1 เงินลงทุนซื้อหลักทรัพย์รัฐบาล

หลักทรัพย์รัฐบาลที่นิยมซื้อกันได้แก่ พันธบัตรรัฐบาลและตั๋วเงินคลัง การลงทุนซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลมักให้อัตราผลตอบแทนต่ำกว่าการลงทุนซื้อหลักทรัพย์เอกชนและการในกู้ยืม แต่เนื่องจาก ขอมบังคับของธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำหนดให้บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง เป็นอัตราส่วนกับยอดเงินฝากที่รับจากประชาชนทั่วไป ทำให้บริษัทจำต้องลงทุนซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลซึ่งเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องชนิดหนึ่ง เพราะจะได้ผลตอบแทนมากกว่าการถือไว้ในรูปของเงินสด

2.2 เงินลงทุนซื้อหลักทรัพย์เอกชน

หลักทรัพย์เอกชน หมายถึง หุ้น และหุ้นกู้ของบริษัทต่าง ๆ ทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการลงทุนซื้อหลักทรัพย์เอกชนนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้มีข้อกำหนดให้แต่ละบริษัทต้องซื้อไว้แต่อย่างใด แต่มีข้อกำหนดไม่ให้บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์มีหุ้นในบริษัทอื่น ๆ เกินกว่า 10% ของจำนวนหุ้นทั้งหมดในบริษัทนั้น ๆ

ดังนั้น บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์จึงมักนิยมลงทุนทั้งในหลักทรัพย์รัฐบาลและหลักทรัพย์เอกชน เพราะทำให้บริษัทได้อัตราผลตอบแทนจากการดำรงสภาพคล่องด้วยหลักทรัพย์รัฐบาล และทำให้บริษัทสามารถเข้าถึงรายจ่ายหลักทรัพย์เอกชน ส่วนบริษัทเงินทุนซึ่งส่วนใหญ่ก็มีเงินทุนน้อยจึงนิยมลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลเพื่อรักษาสภาพคล่องมากกว่า (ดูตารางที่ 18 ประกอบ) ในขณะที่บริษัทหลักทรัพย์ซึ่งไม่คงดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องมักนิยมลงทุนในหลักทรัพย์เอกชนเพราะได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า

ตารางที่ 18

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

31 ธันวาคม 2519 - 31 ธันวาคม 2522

	31 ธค. 19	31 ธค. 20	31 ธค. 21	31 ธค. 22
	%	%	%	%
<u>ประเภทของหลักทรัพย์</u>				
<u>หลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาล</u>				
<u>ค่าประกัน</u>	63.2	55.9	51.7	50.2
<u>หลักทรัพย์จดทะเบียนและรับ</u>				
<u>อนุญาต</u>	17.0	27.0	34.9	33.9
<u>หลักทรัพย์อื่น</u>	19.8	17.1	13.4	15.9
<u>รวมเงินลงทุน - เปอร์เซนต์</u>	100	100	100	100
- <u>ล้านบาท</u>	1,659.6	2,973.3	4,770.8	5,595.7
<u>เงินลงทุนหลังรายการปรับมูลค่า</u>				
- <u>ล้านบาท</u>	1,678.2	3,003.5	4,824.2	5,667.0
<u>จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล</u>	99	112	113	112

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

3. สินทรัพย์อื่น ๆ

หมายถึง การให้เงินทุนไปเพื่อให้ได้มาถึงสินทรัพย์อื่น ๆ ที่มีใช้ลูกหนี้จากการให้กู้ยืมและการลงทุนในลักษณะของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ อันได้แก่ การให้เงินทุนไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ประจำ ทรัพย์สินเพื่อขาย รายจ่ายจ่ายล่วงหน้า ฯลฯ การให้ไปเพื่อสินทรัพย์อื่น ๆ นั้นเป็นเพียงแหล่งใช้ไปย่อย ๆ เมื่อเทียบกับ 2 แหล่งแรก เพราะมีอัตราส่วนเพียง 3-13%.

4. แหล่งใช้ไปของเงินทุนบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

ในบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ซึ่งโดยทั่วไปจะมีขนาดใหญ่กว่าและมีความสามารถในการระดมเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ ได้มากกว่าบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ จะมีการใช้เงินทุนไปโดยการให้กู้ยืมเสียส่วนใหญ่ ประมาณ 90% ของเงินทุนทั้งหมด ในขณะที่มีการใช้เงินทุนไปเป็นการลงทุนและในรูปของสินทรัพย์อื่นเพียง 10% เท่านั้น (ดูตารางที่ 12) อัตราส่วนนี้ไม่ได้หมายความว่าจำนวนเงินลงทุนและสินทรัพย์อื่นในบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์แต่ละแห่งจะมีน้อยกว่าในบริษัทเงินทุนหรือบริษัทหลักทรัพย์แต่ละแห่ง แต่หมายความว่าความสำคัญของเงินลงทุนและสินทรัพย์อื่นที่ต่อบริษัทของบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์มีน้อยกว่าของบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์

ในด้านการใช้กู้ยืม บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ที่มีขนาดใหญ่ที่มีขนาดของสินทรัพย์มากกว่า 500 ล้านบาท ในปี 2519 มักมีการใช้เงินทุนในรูปของการให้กู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งเพื่อธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ในหลาย ๆ ลักษณะดังที่กล่าวข้างต้นพร้อม ๆ กัน โดยที่แต่ละบริษัทจะเน้นความสำคัญตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของแต่ละบริษัท ส่วนบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ที่มีขนาดเล็กลงมักมีการประกอบการใช้กู้ยืมเพียงไม่กี่อย่างในแต่ละบริษัท ทั้ง ๆ ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการให้กู้ยืมได้หลายลักษณะพร้อมกันเช่นเดียวกับบริษัทขนาดใหญ่ การให้กู้ยืมที่นิยมกระทำกันมักเน้นการใช้กู้ยืมระยะสั้น อันได้แก่ การรับซื้อเช็ค การเช่าซื้อผ่อนชำระ การกู้ยืมระยะสั้น การให้กู้ซื้อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (บริษัทเงินทุน

และหลักทรัพย์ที่สนใจให้บริการค่านี้นักเป็นบริษัทที่ทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์)

ในด้านการลงทุน นอกจากลงทุนโดยการซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาลแล้ว บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ยังนิยมลงทุนในการซื้อหลักทรัพย์เอกชนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักทรัพย์ซึ่งจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อการเก็งกำไร

5. แหล่งใช้ไปของเงินทุนของบริษัทเงินทุน

บริษัทเงินทุนที่มีอยู่ในขณะนี้ส่วนใหญ่ยังเป็นบริษัทที่มีขนาดเล็กและมีความสามารถในการระดมเงินทุนน้อย และมีต้นทุนของเงินทุนสูง ดังนั้น การใหญ่ขึ้นซึ่งเป็นแหล่งใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญที่สุดของบริษัท ที่สำคัญคือการใหญ่ขึ้นที่มีระยะสั้น ส่วนใหญ่มักเป็นการรับซื้อลด เชื้อซึ่งให้ผลตอบแทนสูง การใหญ่ขึ้นโดยตรงระยะสั้นและการเช่าซื้อผ่อนชำระ

ในด้านของแหล่งใช้ไปของเงินทุนโดยการลงทุนนั้น บริษัทเงินทุนมักนิยมลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลเพื่อรักษาสภาพคล่องมากกว่า

6. แหล่งใช้ไปของเงินทุนของบริษัทหลักทรัพย์

บริษัทหลักทรัพย์ที่มีอยู่ในประเทศไทยยังเป็นบริษัทที่มีขนาดเล็กและไม่ค่อยมีบทบาทมากนัก ด้วยเหตุนี้ การประกอบกิจการหลักทรัพย์ต่าง ๆ มักจะอยู่ในมือของบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

แหล่งใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญของบริษัทหลักทรัพย์ก็คือ แหล่งใช้ไปเพื่อใหญ่ขึ้นเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ และเพื่อเป็นเงินลงทุนซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์เอกชน